

Затверджую:

Директорка

**Міжнародного інституту освіти, культури
та зв'язків з діаспорою**

_____ **І. Ключковська**

«__» _____ 2021 р.

ЗВІТ

**Міжнародного інституту освіти,
культури та зв'язків з діаспорою**

Національного університету «Львівська політехніка»

за 2020 рік

ЗМІСТ

I. Звіт про наукову діяльність.....	1
II. Проєкт «Крок до України».....	3
1. Навчально-методична робота.....	3
• Портал «Крок до України»	3
• Підручники і навчальні посібники.....	4
• Семінари, вебінари.....	5
2. Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?».....	11
3. Конференції:	17
• VI Міжнародна науково-практична конференція «Українська мова у світі»	17
• Міжнародна онлайн-конференція «Україно-польські міжмовні, міжкультурні та освітні зв'язки».....	17
4. XIII Міжнародна літня школа української мови і культури «Крок до України».....	19
5. Портал «Український освітній всесвіт: інтерактивна карта».....	20
6. Захід «Українська в мережі: дискусія» до Дня рідної мови	21
7. Зустрічі в МІОКУ в межах проєкту	23
8. Участь працівників у інших заходах	24
III. Проєкт «Назустріч новій хвилі».....	25
1 Соціологічні дослідження.....	25
2. Круглий стіл«Віртуальний відкритий простір «Українці Африки: горизонти спільного зростання».	28
3.Зустрічі в межах проєкту.....	31
4. Участь у інших заходах.....	33
IV. Проєкт «Відкриймо для України українську діаспору».....	34
1. Співпраця зі СКУ.....	34
2. Співпраця зі СФУЖО.....	40
3. Презентації	43
4. Конкурси	47
5. Виставки	49
6. Участь у інших заходах	50
V. Культурно-мистецькі заходи	52
VI. Інші заходи.....	53
VII. Співпраця зі ЗМІ.....	57
VIII. Робота технічного відділу	59
Додатки.....	63

МІОК протягом 2020 року працював у нових і складних умовах, системно реалізуючи цілі і завдання, визначені у Стратегії Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою, а саме: працюємо для вивчення української мови як іноземної (УМІ) заради популяризації її у світі; досліджуємо специфіку сучасних міграційних процесів; створюємо комунікаційні платформи для налагодження співпраці між українцями за кордоном та українцями в Україні. Здобуваючи авторитет у світі через створені якісні інноваційні продукти та проведені на високому рівні міжнародні заходи, зміцнюємо власну суб'єктність та утверджуємо імідж Львівської політехніки як модерної вищої школи, яка знаходить адекватні відповіді на сучасні виклики.

Опинившись у форсмажорних умовах, ми використали карантинний час, аби трансформувати труднощі в нові можливості. Нам вдалося досягти найвіддаленіших країн, зайти в нові регіони планети, встановити контакти з українськими громадами Азії, Африки, Нової Зеландії, розпочати нові цікаві дослідження. Нам також цього року довелося багато вчитися, освоювати нову форму роботи онлайн, вивчати нові платформи і шукати оптимальних рішень.

Ми активно готували нову платформу для подій у Львівській політехніці, коли життя увійде у свій звичний триб.

Додаток №1

I. Звіт про наукову діяльність

Протягом звітнього періоду в Інституті працювало 8 наукових працівників, з яких 1 зовнішній сумісник, 1 – доктор наук та 4 – кандидати наук. Працівники здійснювали наукову роботу в рамках наукового напрямку «Діаспора та міграційні процеси в українському та світовому вимірах: політологічний, економічний, освітній, культурологічний аспект» відповідно до таких зареєстрованих науково-дослідних тем: «Інтеграція України до глобальної міграційної системи» та «Інноваційні підходи до викладання української мови як іноземної».

За звітний рік наукові працівники Інституту підготували та видали: 2 навчальні підручники, 1 навчальний посібник, 50 наукових праць, з яких: 1 – розділ у колективній монографії, 17 статей у фахових виданнях, 5 – у виданнях, що внесені до наукометричних баз даних, 7 – у зарубіжних виданнях, решта – публікації у виданнях, що не внесені до переліку фахових, а також матеріали конференцій. Крім цього, у 2020 р. було опубліковано результати 3 соціологічних досліджень.

Працівники Інституту представили 21 доповідь на наукових заходах, у тому числі 16 – міжнародних, з яких 4 – за кордоном.

Протягом звітнього періоду працівниками Інституту було проведено 10 науково-практичних заходів: Міжнародна науково-практична конференція «Українська мова у світі» (6 листопада); Міжнародний науково-практичний круглий стіл «Українці Африки: горизонти спільного зростання» (19 листопада); Конференція «Україно-польські міжмовні, міжкультурні та освітні зв'язки» (7 – 8 грудня); дискусійна панель «Українська мова у світі: імпульси з України» у режимі онлайн, приурочена пам'яті Ірини Бекешкіної (25 червня); презентація-дискусія «Українська мова: шлях у незалежній Україні» у партнерстві з Фондом «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» (10 вересня); Міжнародні вебінари: «Портал «Крок до України»: навчальні ресурси для вчителів на допомогу дистанційного навчання» спільно зі Світовою Виховно-Освітньою Радою Світового Конгресу Українців (30 квітня); «Навчальний проєкт «Образки з Лесиноного життя» (4 травня); вебінар для українців з Австралії та країн Африки і Азії «Освітні проєкти Інституту» та зустріч з регіональною віцепрезиденткою Світового Конгресу Українців (СКУ) Наталією Пошивайло-Таулер (27 травня); «Підручник з української мови як іноземної (B2 – C1) «Ключ до України: міста і люди» спільно зі Світовою Виховно-Освітньою Радою Світового Конгресу Українців (1 червня); Вебінар із презентації навчального курсу «Родзинки дипломатії» від Надзвичайного і Повноважного Посла України у Державі Кувейт Олександра Балануци (12 вересня).

Протягом 2020 року працівники МІОКУ провели соціологічне дослідження «Українці Південно-Африканської Республіки: суспільство, ідентичність, майбутнє» у партнерстві з Посольством України в ПАР та Українською асоціацією в ПАР.

Додаток №2

II. Проєкт «Крок до України»

Одним із пріоритетних напрямів роботи Інституту є освітній проєкт, який ми реалізовуємо через співпрацю з українськими закордонними закладами, які головним своїм завданням ставлять збереження національної ідентичності молодого покоління українців. Співпраця МІОКУ з цими школами полягає у залученні їх до низки проєктів, які здійснюються у рамках освітнього проєкту «Крок до України», що був започаткований у відповідь на потребу українознавчих осередків світу у сучасному якісному навчально-методичному забезпеченні з української мови як іноземної (УМІ) та призначений для задоволення освітніх потреб українців за кордоном.

Протягом цього року у рамках проєкту «Крок до України» МІОК працював за такими напрямками:

1. Навчально-методична робота.

- **Освітньо-інформаційний портал «Крок до України»**

Відповідно до Наказу Міністерства освіти та науки України № 989 «Про затвердження Плану заходів Міністерства щодо підтримки закордонних українців у сфері загальної середньої освіти на 2016-2020 роки» Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» (МІОК) здійснював протягом 2020 навчального року покладені на нього зобов'язання, зокрема оновлював портал «Крок до України». МІОК систематично наповнює навчально-методичними матеріалами освітній портал «Крок до України» (<http://krok.mio.k.lviv.ua/uk/>), мета якого – зробити процес навчання української мови як іноземної ефективним, завдяки сучасним інтерактивним матеріалам, призначеним для самостійної роботи та доступними в онлайн-режимі, а також цікавими методичними розробкам для викладачів.

Підрубрики розділів «Вчителям», «Студентам», «Дітям» доповнено новими матеріалами, зокрема:

В підрубрику «Кіно» додано трейлери та інформацію про фільми:

«Чорний козак»;
«Додому»;

В підрубрику «Читанка» додано авторські тексти для рівня B2:

«Хто куди, а ми – у подорож!»;
«Українці. Вірність вірі і традиціям»;
«Дзвони єдності».

В підрубрику «Бався!» додано ігри:

«Стрибки з алфавітом»;
«Ворота»;
«Попроси!».

У розділ сайту «Літні школи» додано інформацію:

Міжнародна літня школа україністики «Крок до – України» – 2020 (в режимі онлайн):

загальна інформація;
програма;
світлини;
відгуки.

Анонс Міжнародної зимової школи україністики «Крок до – України» – 2021 (в режимі онлайн).

- **Підручники і навчальні посібники:**

- ✓ **Підручник «Ключ до України: міста і люди»**

У 2018 МІОК започаткував новий навчальний проєкт «Ключ до України», присвячений величчю та велетам нашої держави. Першою ластівкою цього проєкту став підручник «Ключ до України: міста і люди» для читання та розвитку мовленнєвої діяльності з української мови як іноземної, який підготував авторський колектив: Ірина Ключковська, Оксана Горда, Оксана Трумко, Наталія Мартинишин, Ольга Руснак і Галина Темник.

Книга побачила світ у 2020 році завдяки меценатській підтримці Світового Конгресу Українців зі спадщини світлої пам'яті Дмитра Шелегона.

Підручник створений на основі навчального посібника Інституту «Мандрівка Україною», який від 2012 року (рік видання) було інтегровано у навчальний процес вищих навчальних закладів України, українознавчих студій, суботніх і недільних шкіл світу та призначений для читання й розвитку мовленнєвої діяльності на основі навчальних текстів.

Видання «Ключ до України: міста і люди» суттєво змінено та доповнено з урахуванням стандартизованих вимог до вивчення української мови як іноземної, затверджених МОН України. Він відповідає рівню B2–C1.

Структурно підручник складається із двох частин. Перша з них включає п'ять модулів, кожен з яких розкриває інформацію про одне з великих міст України: Київ, Львів, Луцьк, Чернігів і Полтаву, друга – сім, які розповідають про Канів, Харків, Донецьк, Крим, Чернівці, Кам'янець-Подільський і Ужгород.

Тексти навчального видання та система дотекстових і післятекстових вправ спрямовані на формування лінгвокраїнознавчої компетентності студентів і учнів, які вивчають українську мову як іноземну на рівнях B2–C1. Різноманітні тексти містять інформацію про українські культурні пам'ятки світового значення та знакові постаті.

Підручник призначений як для навчання в аудиторії з викладачем, так і для самостійної роботи.

Презентація двох частин видання відбулася 6 листопада 2020 року в День української писемності та мови.

- ✓ **Навчальний посібник «Образки з Лесиноного життя»**

У 2020 році, з нагоди 150-ліття від Дня народження Лесі Українки, авторський колектив МІОКу (Ірина Ключковська, Оксана Горда, Оксана Трумко, Оксана Галайчук, Ольга Сорока, Назар Данчишин, Наталія Мартинишин, Олена Мицько та Ольга Руснак) підготував і видав навчальний посібник «Образки з Лесиноного життя» (рівень B1).

Видання включає різноманітні тексти на слухання та читання. До кожного тексту автори розробили низку вправ, подали словники малознайомої лексики та дібрали світлини, що дасть змогу унаочнити навчальну діяльність.

Запропоновані матеріали допоможуть розширити знання про особистий і творчий простір Лесі, більше дізнатися про її характер, захоплення, оточення, помандрувати місцями, в яких вона була та про які залишила спогади.

Розробка призначена для учнів суботніх і недільних українознавчих шкіл за кордоном та всіх, хто хоче поглибити свої знання з української мови як іноземної. Її можна використовувати для різних форм освітнього процесу: дистанційного навчання, занять у класі та вивчення мови індивідуально.

✓ **Навчальний посібник «Мистецькі прогулянки з МІОКом»**

У 2018 році в Інституті започатковано новий проєкт про модерну українську культуру «Мистецькі прогулянки з МІОКом». Це відеоінтерв'ю Назара Данчишина, науковця МІОКу, зі знаковими постатями сучасної української культури.

Автор, зокрема, поспілкувався з письменниками Ігорем Калинцем, Оксаною Забужко, Галиною Крук, співачкою та акторкою Наталією Половинкою, бандуристом і кобзарем Тарасом Компаніченком, співочим дуєтом «Сестри Тельнюк» та іншими видатними особистостями. Загалом на цьому етапі програма вже має десять серій.

Проєкт виконує навчально-освітню функцію: до кожного відео розроблено вправи з УМІ, які невдовзі плануємо видати окремим навчальним посібником. Це видання разом із відеоінтерв'ю стане частиною нового навчального комплексу «Ключ до України» для студентів-іноземців, які вивчають українську мову на рівнях B2–C1.

Протягом року посібник проходить апробацію у вищих навчальних закладах України.

• **Семінари:**

Організовано та проведено :

✓ **Вебінар «Портал «Крок до України»: навчальні ресурси для вчителів на допомогу дистанційного навчання»**

30 квітня Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» (МІОК) на запрошення свого багатолітнього партнера, Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради Світового Конгресу Українців (СКВОР СКУ), провів на платформі GoToMeeting перший із серії запланованих із МІОКом вебінар «Портал «Крок до України»: навчальні ресурси для вчителів на допомогу дистанційного навчання» для педагогів українознавчих закладів за кордоном.

Вебінари МІОКу добре інтегровані у серію таких заходів, які започаткувала СКВОР у відповідь на нові виклики. Дякуємо Оксані Левицькій, Голові СКВОР, за ініціативи, які успішно втілюють педагоги у цьому інноваційному проєкті.

МІОК як Інституція, що на постійній основі співпрацює з українцями з-за кордону, зокрема в сфері освіти, підтримуючи українське шкільництво у світі, долучився до процесу організації дистанційного навчання. Напрацювання Інституту, зокрема матеріали з української мови як іноземної чи як успадкованої, що розміщені на порталі «Крок до України», набули особливої актуальності, а тому, у відповідь на запити сьогодення, їх було представлено на вебінарі.

До вебінару в онлайн-режимі приєдналися педагоги з різних країн і континентів, зокрема з Австралії, ПАР, Канади, Німеччини, ОАЕ.

На початку Ірина Ключковська, директорка МІОКу, представляючи презентаторок, торкнулася питання створення та розвитку нового проєкту. «Портал «Український освітній всесвіт» дасть змогу педагогам-україністам з усього світу ефективно комунікувати і спільно створювати навчально-методичне забезпечення для своїх шкіл і представити для усього світу

феномен українства – його унікальність – величезний простір українознавчих суботніх і недільних шкіл та вищих українознавчих студій.

Презентаторками вебінару були провідні фахівчині МІОКу – Олена Мицько та Наталія Мартинишин. Доповідачки розповіли про:

- масштабний освітній проєкт МІОКу «Крок до України»;
- структуру і наповнення інтерактивного порталу «Крок до України», створеного на допомогу всім, хто викладає та вивчає українську мову як іноземну чи як успадковану;
- специфіку навчальних матеріалів «Кроку до України» і можливість їх застосування в роботі зі студентами різних вікових категорій;
- організацію навчального процесу для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з використанням матеріалів рубрики «Дітям» порталу «Крок до України».

Після виступів доповідачок і перегляду презентацій на екрані, учасники вебінару мали можливість поставити запитання, на які отримали вичерпні відповіді.

Вебінар завершився подяками і схвальними відгуками учасників про роботу МІОКу в освітньому напрямі, а також анонсом наступного вебінару, який відбудеться 4 травня і буде присвячений постаті Лесі Українки. Співробітники МІОКу презентуватимуть проєкт «Образки з Лесиноного життя».

✓ Вебінар «Навчальний проєкт «Образки з Лесиноного життя»

4 травня Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» (МІОК) на запрошення свого багатолітнього партнера, Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради Світового Конгресу Українців (СКВОР СКУ), провів на платформі GoToMeeting другий із серії запланованих із МІОКом вебінар «Навчальний проєкт «Образки з Лесиноного життя» для педагогів українознавчих суботніх і недільних шкіл за кордоном і колег з України.

Вебінар МІОКу продовжив серію онлайн-заходів, які започаткувала СКВОР у відповідь на нові виклики. Дякуємо Голові СКВОР Оксані Левицькій за ініціативу, яка дає українським освітянам можливість презентувати цікаві та інноваційні проєкти для своїх колег, обмінюватися досвідом і професійно вдосконалюватися.

В нових умовах, коли дистанційні методи організації навчального процесу є особливо актуальними, МІОК як Інституція, що співпрацює з українцями з-за кордону, зокрема в сфері освіти, підтримуючи українське шкільництво у світі, розробив нові навчальні матеріали. Оскільки наступного року ми відзначаємо 150-ліття від дня народження Лесі Українки, то ознайомлення учнів з життям і літературною діяльністю цієї видатної українки є дуже актуальним.

У вебінарі в онлайн-режимі взяли участь 40 освітян з різних країн і континентів, зокрема з Австралії, Аргентини, Канади, Німеччини, Франції, Росії, Польщі, України та ін.

На початку заходу Ірина Ключковська, директорка МІОКу, представила презентаторок і розповіла про нові проєкти, над якими працює колектив інституту, зокрема портал «Український освітній всесвіт» і навчальну розробку «Образки з Лесиноного життя».

Вебінар проводили працівниці МІОКу – к. філол. н., старша наукова співробітниця Оксана Горда та к. філол. н., наукова співробітниця Оксана Трумко. Доповідачки презентували проєкт «Образки з Лесиноного життя». З презентації учасники дізналися:

для кого створені та рекомендовані ці навчальні матеріали та для яких форм навчального процесу їх можна використовувати;

структуру курсу, який спрямований на розвиток трьох видів мовленнєвої діяльності: слухання, читання та говоріння;

тематику текстів і типи завдань, які розробили працівники МІОКу;

як працювати з цими матеріалами та адаптувати для своєї аудиторії тощо.

Усі, хто брав участь у вебінарі, мали змогу виконати запропоновані завдання та поставити запитання презентаторкам.

На завершення заходу учасники висловили свої подяки та поради авторам проєкту і схвальні відгуки про роботу МІОКу в освітньому напрямі.

✓ **Онлайн-зустріч колективу Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою з регіональною віцепрезиденткою Світового Конгресу Українців Наталією Пошивайло-Таулер**

27 травня відбулася онлайн-зустріч колективу Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) з регіональною віцепрезиденткою Світового Конгресу Українців (СКУ) Наталією Пошивайло-Таулер і представниками українських громад Східної, Південної та Південно-Східної Азії, Океанії й Африки, у межах якої міюківці провели вебінар про освітні проєкти Інституту.

Захід відбувся в рамках багаторічного партнерства Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою зі Світовим Конгресом Українців.

Метою зустрічі було налагодити співпрацю між МІОКом та українськими громадами Східної, Південної і Південно-Східної Азії, Океанії й Африки, а також ознайомити представників цих громад з освітніми проєктами Інституту.

Модерувала захід регіональна віцепрезидентка СКУ Наталія Пошивайло-Таулер.

Організаторів і учасників онлайн-зустрічі та вебінару привітала Наталія Чухрай, докторка економічних наук, професорка, проректорка з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Національного університету «Львівська політехніка». Наталія Чухрай подякувала нашим співвітчизникам, які, проживаючи далеко за межами України, продовжують працювати на користь нашої країни і підтримують її імідж на міжнародній арені. Звертаючись до учасників онлайн-заходу, Наталія Іванівна наголосила на готовності Львівської політехніки до нового партнерства, особливо у сфері міжнародного співробітництва, та підтримці усіх ініціатив: «Львівська політехніка декларує себе як університет без обмежень. Ми відкриті до усіх форм співробітництва і потребуємо вашої участі. Зичу учасникам сьогоднішньої зустрічі плідної співпраці та нових проєктів».

Ірина Ключковська, директорка МІОКу, зазначила, що в освітньому керунку Інститут передусім працює зі студентами та дорослими, проте не оминає також шкільництво. Ірина Ключковська представила навчальні напрями, за якими працює колектив Інституту. Це, зокрема, конгреси «Діаспора як чинник утвердження держави Україна в міжнародній спільноті», Міжнародні науково-практичні конференції «Українська мова у світі», Перший світовий форум українознавчих суботніх та недільних шкіл. Також директорка МІОКу розповіла про освітній проєкт «Крок до України», який включає організацію навчально-методичних семінарів, вебінарів та круглих столів для викладачів УМІ; проведення наукових та соціологічних досліджень, міжнародних літніх шкіл; видання підручників і посібників з УМІ; створення освітнього порталу «Крок до України» та порталу «Український освітній всесвіт».

Докладніше про підручники і посібники, створені колективом МІОКу, учасникам вебінару розповіла канд. філол. наук, наукова співробітниця Інституту Оксана Трумко. Вона ознайомила присутніх з навчальними матеріалами «Крок 1», «Крок 2», «Мандрівка

Україною», «Автостопом по Україні», а також анонсувала вихід нового підручника лінгвокраїнознавчого спрямування «Ключ до України: міста і люди».

Оксана Горда, канд. філол. наук, старша наукова співробітниця МІОКу, представила ще один новий освітній проєкт – «Образки з Лесиноного життя», присвячений 150-літтю від дня народження Лесі Українки. Проєкт зацікавив учасників вебінару, бо складається з коротких різножанрових текстів, призначених для слухання та читання, словника маловідомих слів, а також дотекстових та післятекстових вправ і завдань на розвиток комунікативних навичок.

Олена Мицько, провідна фахівчиня Інституту, детально розповіла про освітній портал «Крок до України». Окремо Олена Мицько приділила увагу категорії «Дітям», показала присутнім, як працювати з порталом і продуктивно скористатися з його наповнення.

Після вебінару розпочалася дискусія. Учасники поставили багато запитань, висловили побажання отримувати підручники і дізнаватися про нові проєкти, наголосили на недостатній кількості якісного дидактичного матеріалу з української мови як іноземної для учнів молодших класів, акцентували на важливості порталу «Крок до України», висловили пропозиції щодо необхідності організації серії зустрічей та обговорення проблем виховання дітей в змішаних сім'ях. Особливо гостро постало питання про необхідність мотивації дітей підліткового віку вивчати українську мову.

Директорка МІОКу висловила надію, що «наші зустрічі стануть систематичними, а праця з вашим регіоном – пріоритетним напрямком у роботі нашого Інституту».

Підсумовуючи, учасники зустрічі висловили сподівання на подальшу взаємну системну співпрацю і погодили найближчі наступні кроки щодо її реалізації.

Захід відбувся в рамках багаторічного партнерства МІОКу зі Світовим Конгресом Українців.

✓ МІОКівці провели вебінар «Підручник з української мови як іноземної (B2–C1) «Ключ до України: міста і люди»

1 червня, у Міжнародний день захисту дітей, Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» (МІОК) продовжив серію онлайн-заходів, які започаткувала СКВОР у відповідь на нові виклики.

На запрошення свого багатолітнього партнера, Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради Світового Конгресу Українців (СКВОР СКУ), працівники Інституту провели вебінар на платформі GoToMeeting вебінар «Підручник з української мови як іноземної (B2–C1) «Ключ до України: міста і люди» для педагогів українознавчих суботніх і недільних шкіл за кордоном і колег з України. У вебінарі в онлайн-режимі взяли участь 32 освітян з різних країн і континентів.

Вебінар проводили працівниці МІОКу – к. філол. н., старша наукова співробітниця Оксана Горда та к. філол. н., наукова співробітниця Оксана Трумко. Працівники МІОКу презентували свій новий підручник, який допоможе учням українознавчих суботніх та недільних шкіл не тільки цікаво вивчати українську мову, а й пізнавати Україну.

Доповідачки у своїй презентації розповіли про зміст і структуру підручника «Ключ до України: міста і люди» (B2–C1), який підготував авторський колектив Інституту: Ірина Ключковська, Оксана Горда, Оксана Трумко, Наталія Мартинишин, Ольга Руснак і Галина Темник, висвітлили тематику текстів і типи завдань, окреслили як працювати з цими матеріалами та адаптувати для певної аудиторії тощо.

Усі, хто брав участь у вебінарі, мали змогу виконати пропоновані завдання та поставити запитання презентаторкам.

Учасники заходу також висловили свої подяки та поради авторам підручника і схвальні відгуки про роботу МІОКу в освітньому напрямі.

На завершення вебінару директорка МІОКу Ірина Ключковська подякувала всім учасникам за постійну увагу до проєктів, над якими працює колектив Інституту та цінні поради наших партнерів, що допомагають створювати якісні навчальні матеріали.

Захід став вже третім із запланованих вебінарів у співпраці зі СКВОР. Дякуємо Голові СКВОР Оксані Левицькій за ініціативу, яка дозволяє українським освітянам розповідати про нові початки напруження, обмінюватися досвідом і професійно вдосконалюватися.

✓ **Вебінар із презентації навчального курсу «Родзинки дипломатії» від Надзвичайного і Повноважного Посла України у Державі Кувейт Олександра Балануци**

З нагоди початку нового навчального року 12 вересня на платформі Zoom Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» у партнерстві з Міністерством закордонних справ України та Світовою Координаційною Виховно-Освітньою Радою Світового Конгресу Українців провів вебінар «Родзинки дипломатії» від Надзвичайного і Повноважного Посла України у Державі Кувейт Олександра Балануци. Те, що це буде вебінар-зруйнування стереотипів було зрозуміло з самого початку, як тільки МІОК отримав пропозицію від пана Балануци. Ідея пана Посла про презентацію курсу саме у співпраці з МІОКом була дуже доброю, так як МІОК є найавторитетнішою установою, яка на постійній основі співпрацює зі світовим українством. Як результат – до вебінару доєдналися в Zoom учасники із 34 країн: Австралії, Австрії, Аргентини, Бельгії, Бразилії, Естонії, Єгипту, Ізраїлю, Іспанії, Італії, Ірану, Йорданії, Канади, Казахстану, КНР, Кувейту, Лівану, Литви, Монголії, Нідерландів, Німеччини, ОАЕ, Польщі, Словенії, США, Туреччини, Угорщини, Узбекистану, України, Фінляндії, Франції, Швеції, Чорногорії, Японії. Також багато людей дивилися трансляцію події на сторінці МІОКу у Facebook.

Модераторкою вебінару була Олена Мицько, провідна фахівчиня МІОКу, яка після короткого екскурсу про діяльність Інституту в напрямі підтримки українського шкільництва за кордоном, запросила до вітальних слів поважних гостей події.

Василь Боднар, заступник Міністра закордонних справ України, дякуючи організаторам події та авторів курсу Олександрові Балануці за ініціативу, акцентував на важливості навчального курсу «Родзинки дипломатії», завдяки якому молоде покоління в майбутньому знатиме як відстоювати національні інтереси України, розумітиме, що через дипломатію реалізовується надважливе завдання гідного представлення України на міжнародній арені.

Ірина Ключковська, директорка МІОКу, наголосила на особливості події, аргументуючи, що «співпраця дипломатичних установ з українськими громадами і українськими інституціями за кордоном є свідченням ефективної взаємодії держави Україна і її невід'ємного крила – світового українства». Ірина Ключковська згадала Геннадія Удовенка, який, займаючи високі державні посади, будучи народним депутатом, завжди говорив про вагомість такої співпраці, тому дуже цінував і підтримував МІОК, зокрема неодноразово приїжджав на Міжнародні конгреси «Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті», результатом яких були ухвали з пунктами-зверненнями до Міністерства закордонних справ про налагодження зв'язків з українськими громадами за кордоном. «А сьогодні ми з приємністю можемо констатувати, що цей період становлення вже є за нами, ми бачимо справжню дієву співпрацю... і вебінар є цьому дуже гарним прикладом» – сказала Ірина Ключковська. Також директорка МІОКу, розповідаючи про проєкти Інституту, спрямовані на підтримку українського шкільництва за кордоном, і про співпрацю з цими закладами як один із пріоритетів МІОКу, поділилася своїми враженнями від пропозиції пана Балануци щодо презентації курсу: «Коли дипломат найвищого рівня пропонує свої матеріали, які він вже апробував, ти розумієш абсолютно глибокий зв'язок людей з України різного рівня – дипломатичного корпусу і представників шкіл чи громад – й усвідомлюєш, що це свідчення великого успіху».

Оксана Левицька, голова Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради Світового Конгресу Українців, поділилася думками щодо курсу «Родзинки дипломатії» з погляду педагога. Пані Левицька зазначила, що вчителі українських шкіл постійно шукають цікавий новий матеріал, особливо в сучасних умовах дистанційного навчання, і особливо актуальними є інноваційні методи викладання, які мають у собі такі родзинки, як курс знайомства з українською дипломатією від пана Посла. Оксана Левицька запевнила, що курс уроків «Родзинки дипломатії» відкриє зовсім інше бачення того, як підходити до представлення складного матеріалу дітям і зазначила, що ті знання, які учні отримають, пройшовши цей курс, стануть базою для подальшого формування їх як свідомих громадян-патріотів.

Євгенія Габер, заступниця директора Дипломатичної академії, у своєму виступі назвала курс «Родзинки дипломатії» і сам вебінар дуже вчасною ініціативою, завдяки якій у дітей з'явиться правильне сприйняття і розуміння функцій дипломата.

Після вітальних слів Олександр Балануца, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Державі Кувейт, презентував курс «Родзинки дипломатії». Зокрема, пан Посол розповів як з'явилася ідея розробки курсу для дітей, яким був творчий процес, які експерименти і несподіванки чекали на учнів, згадав також і про найповажніших із них, зокрема про пана Євгена Чолія, президента СКУ (2008-2018 рр.), який під час візиту до ОАЕ взяв участь у занятті у ролі учня. У змістовній презентації Олександр Балануца виклав інформацію про цілі, завдання і тематику курсу «Родзинки дипломатії», а також поділився власними думками щодо місії дипломата у суспільстві і розповів, що для нього «Бути дипломатом означає, що кожного наступного ранку Ви маєте бути кращою версією самого себе!». Пан Посол із захватом розповідав про свої заняття з дітьми, які, за його словами, є дипломатами на своєму рівні, оскільки передають отримані знання й інформацію про Україну своїм одноліткам, батькам і всім з ким спілкуються. Олександр Балануца розглядає цю взаємодію як свого роду зовнішню політику, у вибудовуванні якої кожна дитина в міру своєї готовності може брати участь. З особливим теплом пан Посол говорив про апробацію курсу «Родзинки дипломатії» у школі «Софія» (ОАЕ), і адресував слова подяки за імплементацію курсу у навчальний процес вчительці цієї школи Тетяні Співаковській.

Власне після дуже цікавого і емоційного виступу-презентації пана Посла модераторка надала слово Тетяні Співаковській, вчительці Української школи «Софія» у ОАЕ, яка, апробувавши курс «Родзинки дипломатії», дуже високо його оцінила, як і методи роботи з дітьми пана Балануца: «Просто говорити про складні речі – треба мати талант і харизму. Олександр Олександрович зумів настільки адаптувати матеріал для дітей, настільки цікаво викладав, створюючи невимушену атмосферу у класі, що діти були в захваті і сприймали його як друга. Нашій школі вже дуже пощастило і я рекомендую усім цей інтегрований курс української історії, культури, мови».

Галина Темник, наукова співробітниця МІОКу, додала коментар про важливість розробки саме таких курсів і матеріалів, в яких інтегровано різногалузеві знання, здатні формувати правильні уявлення про Україну. І зазначила, що якраз над таким інтелектуальним продуктом зараз працює команда фахівців МІОКу.

Цінним був також коментар Тетяни Кот, завідувачки відділення філософії та суспільствознавства КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді», яка сказала, що такий курс потрібен не лише українським дітям за кордоном, але й українцям в Україні. Пані Кот запевнила, що КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді» обов'язково пропонуватиме цей курс своїм слухачам.

Вебінар «Родзинки дипломатії» привернув увагу великої кількості людей. На чаті Zoom та в коментарях на Facebook було чимало запитань, на які пан Посол дав вичерпні відповіді, а також дуже багато приємних рефлексій і подяк як на адресу організаторів, так і, безпосередньо, для Олександра Балануца.

Впевнені, що курс «Родзинки дипломатії», яким з освітянами всього світу поділився пан Балануца, дійсно стане родзинкою навчальних програм багатьох українських шкіл на всіх континентах, а дипломати всього світу за прикладом Надзвичайного і Повноважного Посла України у Державі Кувейт Олександра Балануци ставатимуть ближчими до громад, і зокрема дітей, для яких працюють.

2. Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?»:

Для довідки:

Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?», яке у 2020 році планувалося провести 25–28 червня

Коротка довідка:

Що таке бієнале МІОКу?

Це мегазахід, покликаний стати платформою для спілкування найавторитетніших фахівців, думка яких формує гуманітарний дискурс сьогодення щодо української мови у світі.

Чому бієнале?

Вже вшосте, що два роки ми творимо синергію науки, культури та мистецтва на одному майданчику, де почують і Ваші ідеї.

Для кого відкрите бієнале?

Для експертів, науковців, викладачів і вчителів, дипломатів, представників українських культурних центрів за кордоном та всіх, хто вболіває за майбутнє української мови та культури у світі.

Над чим міркуватимемо на бієнале?

2070. Чи говоритиме світ українською?

Що зробити, аби світ заговорив українською?

Де живе українська мова у світі? Як розширити простір її буття?

Україністика в університетах світу: волонтерство чи державна політика?

На вас чекають виступи спеціальних гостей, цікавих панелістів, активних диспутантів, мовні майстерні з методики викладання УМІ, презентації навчально-освітніх ресурсів, культурні події.

До участі у заході зголосилося понад 250 учасників із 30 країн світу, знакові постаті – спеціальні гості Оксана Пахльовська та Віталій Портников; ключові доповідачі – професіонали найвищого рівня: владика Борис Гудзяк, Володимир В'ятрович, Оксана Винницька-Юсипович, Павло Гриценко, Ірина Дмитришин, Адріян Кармазин, Міхаель Мозер, Володимир Шейко, з якими разом мали обговорити стратегічно важливі для нашої Держави питання – буття української мови у світі сьогодні й завтра.

У зв'язку з пандемією працівники МІОКу прийняли важке рішення про перенесення знакової події – Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ».

Але у рамках бієнале протягом року відбувалися такі події:

У рамках Бієнале було проведено онлайн події:

Дискусійна панель «Українська мова у світі: імпульси з України»

25 червня Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) Національного університету «Львівська політехніка» провів у режимі онлайн дискусійну панель «Українська мова у світі: імпульси з України». Це був перший із серії заходів у межах Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?» – події, яку через пандемію МІОК вимушено переніс на наступний рік. Панельну дискусію приурочили пам'яті Ірини Бекешкіної, відомої соціологині, якій довіряло українське суспільство, і яка перша зголосилася взяти участь у Бієнале.

Цей захід, присвячений «мовним сигналам», які сьогодні йдуть з України у світ, викликав жвавий інтерес. Для участі в події зареєструвалися гості з 37-и країн, долучившись до дискусії на платформі «Zoom», а понад чотири тисячі людей переглянули трансляцію на сторінці МІОКу в соцмережі «Facebook». Захід відбувся за підтримки Світового Конгресу Українців, Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Львівської міської ради, Lviv Convention Bureau.

Модерували дискусію Ірина Ключковська, директорка МІОКу, та Оксана Трумко, науковиця МІОКу. Вони поставили аудиторії низку актуальних запитань: «Які сучасні імпульси з України щодо мовного питання позитивні, а які негативні; які з них ідуть від держави, а які – від громадянського суспільства?»; «Які чинники впливають на поширення української мови за кордоном?»; «Просування української мови за кордоном сьогодні: державна політика чи волонтерство?»; «Що зробити, щоб мова об'єднувала, а не роз'єднувала?». Свої відповіді на них давали п'ятеро запрошених диспутантів: Стефан Романів, виконавчий директор Австралійської федерації асоціацій етнічних шкіл, перший Віцепрезидент СКУ; Микола Княжицький, народний депутат України, співавтор мовного закону; Юрій Шевчук, лінгвіст, професор Колумбійського університету; Наталія Пошивайло-Таулер, регіональна віцепрезидентка Світового Конгресу Українців; Сергій Шаповалов, аналітик Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва.

У вступному слові Ірина Ключковська зазначила, що українська мова у світі і, зокрема, навчальна дисципліна «українська мова як іноземна» (УМІ) давно в професійному полі зору Інституту: «Ми були перші, хто казав про важливість української мови як іноземної, хоч до наших слів багато-хто ставився зі скепсисом. Та всупереч цьому ми успішно провели 5 наукових конференцій «Українська мова у світі», створили підручники, посібники, електронний портал... І це дало свої позитивні результати – на державному рівні розпочався процес стандартизації та сертифікації знань з УМІ».

Учасників дискусії привітали: Юрій Бобало, ректор Національного університету «Львівська політехніка»; владики Степан Сус, єпископ УГКЦ, голова Пасторально-міграційного відділу УГКЦ; Павло Грод, президент Світового Конгресу Українців; Олексій Гарань, науковий директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. Кожен із них наголосив на необхідності обговорити винесені на дискусію теми та побажав учасникам плідної роботи.

Особливими цього вечора були слова Олексія Гараня, багаторічного колеги Ірини Бекешкіної, на честь якої відбувалася ця подія: «Я і працівники Фонду «Демократичні ініціативи» розчулені, що ви присвятили захід Ірині Еріківні. Її поважали всі, навіть опоненти, бо довіряли даним, які вона оприлюднювала. Яюсь вона сказала: «Поки ми живі, нічого не вирішено остаточно». Це свідчить про те, що ніколи не можна опускати рук. До речі, хоч Ірина Бекешкіна була з російськомовної родини, я ніколи не чув, аби вона розмовляла російською – вона була принципово українськомовною. Це стало прикладом і для мене».

У межах дискусії Стефан Романів зосередився, зокрема, на проблемі асиміляції української молоді, яка опиняється чи виросла за кордоном: «Що можемо зробити? Будувати міст між діаспорою та Україною – молодь має їхати в Україну. МІОК нам дуже допомагає в такій роботі. Адже все починається в Україні – якщо буде повага до української мови в Україні, буде й у світі. Паралельно треба лобювати визнання української на державному рівні за кордоном,

аби можна було скласти іспит з оцінкою в офіційному дипломі – це сприятиме більшому зацікавленню учнів і студентів».

Микола Княжицький загострив увагу на небезпеках для української мови, спричинених сучасною політичною ситуацією в Україні: «Добре, що запрацював Інститут книги, який поширює українську літературу за кордон. Та таких прикладів, на жаль, мало. Натомість, є чимало засторог. Наприклад, єдиний український канал, який мовив на світ українською та англійською, влада закрила і перепрофілювала його на російськомовний для окупованих територій, і він, по суті, працює поза законом. Провладні депутати подають законопроекти про скасування вивчення української мови в школах для нацменшин, намагалися також згорнути викладання української й іноземним студентам, фактично виступаючи за викладання їм російської. Нам вдалося ці ініціативи відбити. Власне, треба переймати досвід інших країн, залучати більше іноземних студентів, які потім ставатимуть амбасадорами України у своїх країнах».

Юрій Шевчук зазначив: «Позитивні імпульси, які ми відчуваємо в США йдуть від культурного середовища, насамперед це сучасна українська література та кінематограф. Українська культура виходить за рамки містечковості, в яку її намагаються ввібгати, вона глобальна і цікава не тільки українцям. Негативні імпульси – це передусім маргіналізація української мови в самій Україні. Важко викладати іноземним студентам, які потім приїжджають в Україну і бачать, що українська тут необов'язкова. Небезпечні також змішування мов (російської з українською) і надмір суржику в сучасних фільмах. У порівнянні з російською сьогодні українській мові бракує символічного капіталу всередині України (престижності). Водночас сам факт, що американці без українського коріння вивчають українську, збільшує її престиж в очах українського суспільства. Щодо участі держави зазначу, що, на жаль, я жодного разу не відчув ні підтримки, ні бодай зацікавлення чи символічного сприяння з боку українських урядів, а так це роблять уряди інших держав. Не кажу вже про стипендії, які б стимулювали зростання кількості студентів-україністів».

Наталія Пошивайло-Таулер зауважила: «Я бачу певний поступ у середовищах українців, які живуть у Південній півкулі. Є нові громади, а з ними приходить і шкільництво – зростає кількість учнів. Водночас є маса викликів, які треба вміти зустрічати. Має бути співпраця з державою, щоб підвищувати престиж української мови і щоб її вивчали не лише українці, а й іноземці. Попри позитиви не відчуваю діяльного впливу держави – усі хороші ініціативи частіше йдуть від власного вибору, від громад».

Сергій Шаповалов, аналізуючи останні соцдослідження, наголосив на тому, що мова є дуже важливим чинником у ставленні до незалежності та майбутнього України: «Важливо сприймати дані в динаміці – за 30 років ми все-таки спостерігаємо зростання ролі української мови в Україні, а отже й утвердження цінності незалежної держави. Цей процес дуже поступовий. Водночас, говорячи про імпульси з України, не можна уникнути російських маніпуляцій – РФ на свій лад трактує міжнародні норми щодо захисту прав нацменшин, аби поширювати «руський мір». Дипломатія має на це реагувати адекватно, демонструючи факти: в РФ, незважаючи на багатомільйонну українську діаспору, нема жодної української школи, а в окупованому Криму лишилася лише одна».

Особливу суперечку викликало питання, об'єднує чи роз'єднує українська мова в Україні. Юрій Шевчук у цьому контексті сказав: «Треба змінити самобачення з містечкового до глобального. Українська мова нас об'єднує і це нас солідаризує. Звідси, й на українську діаспору треба дивитися як на величезний культурний капітал, який проектує силу України і має вплив у Вашингтоні, Оттаві і скрізь, де є українство».

Під час дискусії надійшло багато подячних коментарів та запитань. Учасники зустрічі домовилися укласти резолюцію, в якій викладуть свої пропозиції та окреслять червоні лінії, за які не можуть переступати представники влади.

Презентація-дискусія «Українська мова: шлях у незалежній Україні»

10 вересня Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» у партнерстві з Фондом «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» провів презентацію-дискусію «Українська мова: шлях у незалежній Україні». Це черговий захід із серії онлайн-панелей, які відбуваються в межах біснале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?».

У дискусії взяли участь панелісти Павло Гриценко, директор Інституту української мови НАН України, Тарас Кремін, уповноважений із захисту державної мови, Марія Купріянова, виконавча директорка Світового Конгресу Українців, та Ірина Ключковська, директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою. Модерувала захід кандидатка філологічних наук, наукова співробітниця МІОКу Оксана Трумко.

Найновіші дані загальнонаціонального опитування про ставлення українців до мовної ситуації в Україні презентував аналітик Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» Сергій Шаповалов. Соціолог представив результати дослідження, яке відбувалося в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей [<https://dif.org.ua/article/ukrainska-mova-shlyakh-u-nezalezhniy-ukraini>]. Із доповіді Сергія Шаповалова учасники зустрічі, зокрема, дізнались, що 72% українців переконані, що українська мова є важливим атрибутом незалежності України; 66% погоджуються, що російська мова в Україні може вільно використовуватися у приватному житті, але єдиною державною мовою має бути українська; 79% впевнені, що всі громадяни повинні володіти державною мовою; 82% вважають, що керівники держави та державні службовці повинні у робочий час спілкуватися державною мовою; 65% українців підтримують квоти на українську мову для загальнонаціональних телеканалів; 73% громадян України вважають рідною мовою українську, 22% – російську, 1,7% – іншу.

Дискусія, яка відбулася після презентації, була гострою, іноді навіть різкою, і це вкотре довело, що питання такої суспільно важливої теми як мова саме на часі, воно актуальне, затребуване, а головне – потребує конкретних рішень та дій уряду нашої країни.

Зокрема, Павло Гриценко, подякувавши науковцям Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» за проведене соціологічне дослідження, висловив зауваження про недоцільність певних запитань в анкеті опитування, особливо тих, які, на його думку, суперечать Конституції і Закону України про функціонування державної мови. Погоджуючись із тим, що представлене опитування є важливим для розуміння суспільної думки українців, але не дає жодних конкретних рішень у мовному питанні, П. Гриценко наголосив: «І коли пан Шаповалов говорить про те, що нам необхідно колективно думати над тим, що нам робити, це абсолютно той заклик, який я приймаю. Нам насамперед треба: забрати в олігархів усі засоби комунікації і зробити їх українськомовними... Ми не маємо можливості впливати на трансформацію мовного простору, мовної ситуації, тому що один із каналів, дуже потужний, не належить українцям, він належить антиукраїнцям... Так само як частина освітнього простору не належить українцям, а антиукраїнцям, які працюють проти України». У кінці своєї промови проф. П. Гриценко закликав Президента України створити і взяти під свою особисту опіку комітет із функціонування української мови в Україні.

Погодився з ключовими тезами П. Гриценка уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремін. На його думку, говорити про те, що різниця між регіонами України полягає тільки у мовному питанні, було б неправильно і некоректно, тому що «питання мовної українізації стоять поруч із питаннями ментальної українізації». Мова, вважає Т. Кремін, не є тим фактором, який розділяє націю, як це можна зрозуміти із представленого дослідження, і більш важливим є на сучасному етапі ставити питання про те, що нас об'єднує.

Про важливість і актуальність винесеної на обговорення теми не лише для українців на батьківщині, а й для світового українства наголосила Марія Купріянова, виконавча директорка Світового Конгресу Українців. За словами Марії Купріянової, «Світовий Конгрес Українців послідовно наголошує на важливості утвердження української як єдиної державної мови та на необхідності зміцнення її позицій в освіті та всіх сферах життя. Мова єднає нас як світовий український народ, посилює зв'язок діаспори й України». Результати опитування, які сьогодні презентовано, на думку пані Купріянової, відображають важливі тенденції в суспільстві і мають стати підґрунтям стратегії на майбутнє, а «від наших дій сьогодні залежатиме прогрес або ж регрес: яким буде наше завтра як світового українського народу».

Ірина Ключковська, директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою, у своєму виступі наголосила, що сьогоднішня дискусія переконує нас у тому, що питання мови повинно і надалі залишатися в суспільному й науковому дискурсах. Результати представленого дослідження, вважає І. Ключковська, вказують на те, що у мовному питанні суспільство досягло консенсусу, і це дуже важливо: «Саме на цьому мають базуватися наші сили, які ми повинні адресувати у різні спільноти в Україні... Сам факт досягнення консенсусу є дуже важливим, адже він виховує суспільство і, більше того, дає відчуття нашої єдності як цілісного організму». Також директорка МІОКу акцентувала на тому, що саме зараз, у контексті дослідження, варто говорити й про дорожню карту, про необхідність розвитку мовної політики в Україні, розвитку та зміцнення громадянського суспільства як основного фактора контролю влади.

Після виступів доповідача і панелістів учасники бієнале поставили їм низку цікавих і актуальних запитань, на які отримали вичерпні відповіді.

Отже, сьогоднішня панельна дискусія показала, що питання, які стосуються функціонування державної мови в Україні, мовних законів та моніторингу їх дотримання суспільством, ставлення до мовного питання звичайних українців, ризиків, які виникають унаслідок експансії російської мови, і надалі є одними з пріоритетних у сучасній Україні. Затребуваним залишається створення комітету з функціонування української мови в Україні. І основне: важливо донести отримані результати соціологічного дослідження до широкого загалу, аби показати суспільству, що, супроти всіх стереотипів, українська мова не роз'єднує націю, а навпаки – об'єднує і згуртовує.

Вебінар -презентація «Мова – ключ до України »

6 листопада Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» провів вебінар «Мова – ключ до України». Особливістю заходу стала презентація нового навчального видання МІОКу – підручника з української мови як іноземної у двох частинах «Ключ до України: міста і люди» (рівні B2–C1). У рамках вебінару також відбулася дискусія «Сучасні навчальні видання з української мови як іноземної як засіб промоції України».

В онлайн-презентації взяли участь представники з понад 35 країн світу. Присутніх привітали Олег Матвійків, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Національного університету «Львівська політехніка», Марія Купріянова, Виконавча директорка Світового Конгресу Українців, та Андрій Павлів, директор «Львівського конференц-бюро».

Презентуючи новинку МІОКу – підручник «Ключ до України: міста і люди», модераторка події Оксана Горда продемонструвала учасникам вебінару оригінальний, яскравий, чудово проілюстрований навчальний продукт. Наукові співробітниці Інституту Оксана Трумко та Галина Темник розповіли про зародження ідеї, етапи створення та структуру підручника, а також представили його авторський колектив. Дизайнерка МІОКу Ірина Українська охарактеризувала складний процес ілюстраторської роботи. Автори видання висловили

подяку апробаторам підручника, з відгуками яких усі охочі мали змогу ознайомитись упродовж тижня на сайті МІОКу.

Після презентації відбулася експертна дискусія про те, чи можуть підручники бути засобом промоції України та української культури, як повинні виглядати такі навчальні матеріали і що в них має переважати – традиція чи сучасність?

Голова Національної комісії зі стандартів державної мови, д. філол. наук, проф. Оріся Демська у своїй промові зазначила, що «дуже важливо, щоб підручники з української мови (і не тільки як іноземної, а й як рідної), базувалися на візії нашого майбутнього». Проблемою, на думку доповідачки, є брак спеціалізованих словників на різних рівнях навчання для вивчення української мови за кордоном, а точніше, брак «функціональних словників, які вчать не окремі слова, а показують, як користуватися мовою, як нею розмовляти. Бракує текстів, написаних сучасною українською стандартизованою мовою».

Генеральний директор Українського інституту Володимир Шейко акцентував увагу на важливості спільноті державних інституцій, які можуть утворити мережу однодумців і запропонувати своє бачення того, як можна не лише гідно представити українську мову за кордоном, розширити сфери її використання, а й зробити так, щоб вона розвивалася в самій Україні. «А в підручниках, – вважає директор Українського інституту, – ми маємо розповідати і про давнє, і про сучасне, бо наша культура і наша державність не вичерпуються останніми тридцятьма роками».

Директорка МІОКу і одна з авторів підручника Ірина Ключковська наголосила, що оскільки видання «Ключ до України: міста і люди» базується на інтегративному підході, це означає, що вивчаючи українську мову, іноземці водночас отримують знання з історії, культури та літератури нашої країни: «Створюючи цей підручник, ми намагалися досягти балансу між давнім і модерним і показати Україну не просто молодою відновленою тридцятилітньою державою, а показати Україну і давню-прадавню, і сучасну, з чітким баченням свого майбутнього».

Ірина Багмут, канд. філол. наук, лекторка української мови Сегедського університету, зауважила, що інтерес до України і українства в іноземних студентів залежить від того, що їм відомо про нашу країну: «Якщо студент вже дещо знає про історію та культуру України, то його цікавить сучасна українська мова і те, що відбувається в нашій країні зараз. Якщо ж студент приходить з нульовими знаннями, то інтерес до українських митців, письменників, до української культури й історії, до досягнень українців зростає і справляє враження». Що ж до нових видань українською мовою в угорських університетах, Ірина Багмут зазначила, що в Угорщині величезна проблема з бібліотечними фондами, українська книга представлена дуже слабо, переважно виданнями ще радянської України, а те, що є, створюється на базах університетів або особисто привозять викладачі.

Оксана Левицька, Голова Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради СКУ, директорка Української суботньої школи «Рідна школа Оквил» (Канада), звернулася до учасників презентації з відеопромовою, у якій зазначила: «Підручник – це проєкт процесу навчання, і від того, як побудована структура підручника, наскільки вдалою є підбірка матеріалу, залежить успіх цього проєкту... Інноваційний підхід, застосований у навчальних виданнях МІОКу, – це наголос на вивчення мови через явища української культури».

Упродовж презентації і виступів доповідачів учасники вебінару активно спілкувалися між собою в чатах Zoom і Facebook, а також поставили диспутантам цілу низку цікавих і актуальних запитань, висловивши побажання, щоб підручник якомога швидше потрапив до бібліотек, в українознавчі школи та вищі студії за кордоном.

Такий інтерес до нового підручника з української мови як іноземної уже вкотре засвідчив про брак сучасних навчальних матеріалів не лише за кордоном, а й в Україні. А питання, винесені на дискусію, довели, що тема популяризації України через навчальні видання актуальна,

затребувана і вимагає активного обговорення в суспільстві.

3. Конференції:

- **VI Міжнародна науково-практична конференція «Українська мова у світі»**

VI Міжнародна науково-практична конференція «Українська мова у світі» 25 червня/6 листопада 2020 року відбувалася в рамках Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?». Захід МІОК провів онлайн на платформі Zoom і транслював на сторінці МІОКу в мережі Facebook.

Конференція проходила за підтримки Світового Конгресу Українців, Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Львівської міської ради, Львівське конференц-бюро та складалася із двох частин: панельної дискусії «Українська мова у світі: імпульси з України» та вебінару-презентації «Мова – ключ до України», що забезпечили обговорення актуальних питань функціонування української мови у світі, ознайомлення з інноваційними методиками викладання української мови як іноземної та новими матеріалами для викладання української мови.

У двох подіях взяло участь понад 300 учасників із 46 країн світу: Австралії, Азербайджану, Аргентини, Бельгії, Білорусі, Великої Британії, Грузії, Греції, Данії, Естонії, Єгипту, Індії, Ірландії, Іспанії, Італії, Йорданії, Казахстану, Канади, Латвії, Лівану, Литви, Молдови, Нідерландів, Німеччини, Нової Зеландії, ОАЕ, ПАР, Південної Кореї, Польщі, Португалії, Росії, Румунії, Сербії, Словаччини, Словенії, США, Туреччини, Туркменістану, Угорщини, України, Фінляндії, Франції, Швейцарії, Шотландії, Чехії, Японії.

Тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова у світі», присвячені питанням функціонування української мови за кордоном, методики викладання української мови як іноземної, організації навчального процесу в українознавчих осередках у світі, використанню новітніх технологій у навчальному процесі, вийшли друком у збірнику матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова у світі».

- **Міжнародна онлайн-конференція «Україно-польські міжмовні, міжкультурні та освітні зв'язки» спільно з ЛОДА**

7–8 грудня Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» підтримав ініціативу Департаменту освіти та науки Львівської ОДА і провів Міжнародну онлайн-конференцію «Україно-польські міжмовні, міжкультурні та освітні зв'язки». До організації також долучився Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

До учасників конференції, яка об'єднала науковців і педагогів із України і Польщі, із вступними словами звернулися Олег Матвійків, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Національного університету «Львівська політехніка», Роман Пастушенко, заступник директора департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації, та Ірина Ключковська, директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою.

У своєму слові Ірина Ключковська зазначила, що сьогодні, коли спостерігається потужний міграційний потік українців до Польщі, який збільшується у геометричній прогресії, питання взаємодії з українцями цієї країни набуває інших вимірів, бо: «саме вони є тими амбасадорами, тими дипломатами, які прокладають шляхи єднання між Польщею та Україною, між українцями та поляками, створюючи мережу професійних та людських відносин. І саме ця місія лягає в основу заходу, який ми проводимо».

Учасників конференції привітали Лев Захарчишин, консул України в м. Гданськ (Польща), Павло Хобзей, директор Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, Оксана Юринець, професорка кафедри ЗМД ІНЕМ Національного університету «Львівська політехніка», народна депутатка України VIII скликання, та Марія Туцька, вчителька Комплексу шкіл імені Маркіяна Шашкевича у Перемишлі з українською мовою навчання, членкиня Головної ради Об'єднання українців у Польщі, які також наголосили на важливості проведення таких міжнародних конференцій та необхідності обговорення сучасного стану міжкультурних і освітніх зв'язків між Україною та Польщею.

Консул України в Гданську Лев Захарчишин окреслив такі найважливіші потреби української навчальної діяльності на території його консульського округу, як допомога і підтримка українських шкіл у республіці Польща; сприяння у вивченні українознавчих предметів для дітей українських мігрантів; впровадження українознавчих предметів у систему обов'язкового оцінювання в Польщі; поповнення бібліотечних фондів україномовною літературою, аудіо- й відеоматеріалами та ін.

7 грудня відбувся перший день конференції, організатором якої виступив МІОК. Модерували захід Ірина Ключковська та Оксана Трумко.

Цей день виявився інформаційно і комунікаційно наповненим. Спілкувалися на теми, актуальні як для української, так і для польської освіти і культури. Зокрема, педагогиня, професорка, наукова консультантка книги Здіслава Струзіка «Виховна програма на основі цінностей за вченням Івана Павла II» Марія Швед (Львів) розповіла про те, на чому повинен базуватися навчальний процес, та про цінності як про важливу складову виховання в умовах сучасних викликів.

Освітяни з Польщі у своїх доповідях розповіли про особливості дистанційного навчання української мови як мови національної меншини (Тетяна Оуєргі, Варшава), про українську мову в двомовному середовищі Польщі (Марія Туцька, Перемишль), а також описали методику проведення та результати порівняльного дослідження фонологічного розвитку двомовних дітей дошкільного віку, які розмовляють польською та українською мовами (Марія Редьква, Краків).

Від науковців МІОКу учасники конференції із цікавістю дізнались про новітні методики викладання УМІ: інтегративний підхід як основу для створення підручників з української мови як іноземної (Ірина Ключковська, Оксана Горда, Галина Темник, Оксана Галайчук), аудіо-візуальний метод викладання української мови іноземцям (Назар Данчишин), конкурси та акції як форму вивчення іноземної мови (Наталія Мартинишин). Олена Мицько розповіла про інновації у взаємодії та комунікації освітян усього світу.

Під час конференції усі учасники активно спілкувалися між собою в чатах Zoom і Facebook, ставили доповідачам актуальні запитання, цікавилися свіжими навчальними виданнями, висловлювали побажання щодо налагодження контактів між освітянами в нових, карантинних умовах.

У результаті першого дня роботи Міжнародної конференції «Україно-польські міжмовні, міжкультурні та освітні зв'язки» стало очевидно, що українські освітні заклади в Польщі потребують не лише методичної та матеріальної підтримки з боку міждержавних організацій, а й законодавчої підтримки з боку держави Україна. Науковці й освітяни з обох країн поділилися контактами та домовилися про відновлення втраченої та налагодження нової польсько-української освітньої, мовної та культурної співпраці.

Наступного дня, 8 грудня конференція продовжила свою роботу. На цей раз її організаторами стали працівники Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

4. XIII Міжнародна літня школа української мови і культури «Крок до України» онлайн

13-26 липня відбувалася XIII Міжнародна літня школа україністики «Крок до України». Вперше літня школа Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» (МІОК) пройшла в режимі онлайн. І це не єдина інновація школи. Новими були форма, засоби, програма, методика, країни учасників та багато іншого.

У школі взяли участь 20 студентів із Аргентини, Бразилії, Німеччини, Іспанії, Польщі, Росії та Румунії. Це люди різного віку, професій та зацікавлень, з різною мотивацією до навчання та базовими знаннями української мови. Серед студентів школи були слухачі, які навчалися на літній школі МІОКу уже не вперше, і навіть не вдруге.

Зареєстровані учасники школи перед початком навчанням проходили тестування та усну співбесіду на визначення рівня володіння українською мовою. За їхніми результатами студенти були поділені на 7 невеликих груп – до 4-ох осіб у кожній. Слухачі школи могли обрати зручний для себе графік навчання: з 10:00 чи 16:00 (за київським часом). Також школа мала опцію – індивідуальне навчання.

Програма школи – це два тижні інтенсиву з української мови як іноземної (13-26 липня): щоденні заняття з української мови, щоденна розмовна практика з носіями мови, у суботи і неділі – дискусійні клуби за участю відомих особистостей, можливість спілкуватись українською у віртуальному середовищі з викладачами, організаторами та усіма студентами школи 24 години на добу.

Літня школа україністики «Крок до України» – це не лише школа вивчення української мови, це – можливість пізнати модерну та традиційну Україну. У навчальний процес школи інтегровані знайомство з історією, культурою, традиціями давньої, а також реаліями сучасної України, діалоги з відомими сучасниками, перегляд українських новинок у сфері мистецтва, майстер-класи від майстрів з різних ремесел у їхніх студіях.

Цьогоріч МІОК запровадив нову форму навчання – дискусійні клуби з відомими особистостями в онлайн-режимі. Як вони відбувались? Спершу слухачі школи спілкувалися із запрошеним гостем, званою авторитетною людиною, за посередництва модератора. Під час цих зустрічей студенти задавали запитання гостям, обмінювалися думками, таким чином позбавлялися мовного бар'єру, практикували мовлення та отримували досвід публічних виступів українською. Після діалогу слухачі школи розходилися по віртуальних кабінетах і дискутували про почуте у групах з викладачем.

Так, студенти XIII Літньої школи україністики «Крок до України» спілкувалися з Лесею Воронюк, письменницею, журналісткою, сценаристкою та режисеркою, засновницею Дня вишиванки, авторкою документальних фільмів «Спадок нації», «Соловей співає» і «Ткацький шлях»; Анастасією Василик, дизайнеркою, засновницею бренду «Чичері», лауреаткою Міжнародного конкурсу молодих європейських дизайнерів у рамках Днів моди в Мілані, учасницею фешн-показів в Україні, Польщі, Чорногорії та Барселоні; Назаром Савком, співаком, музикантом, композитором, фіналістом шоу «Голос Країни», співавтором популярного дитячого каналу на YouTube «З любов'ю до дітей»; Миколою Ступінським, львівським художником, який працює у техніці графіки та живопису, є автором шести персональних виставок та численних мистецьких проєктів в Україні, Італії та Китаї.

Ще однією інновацією школи «Крок до України» стали віртуальні екскурсії у прямому ефірі до студій, лабораторій, шоу-румів та майстерень митців, де їхні господарі показували свої здобутки та розповідали про деталі своєї роботи. Слухачі школи побували у майстерні художника Миколи Ступінського, де побачили галерею його робіт, місце творення, унікальну техніку митця, нову картину, яку пише.

Про все це йшла мова на Закритті XIII Міжнародної літньої школи україністики «Крок до України» в режимі онлайн. З вітальними і подячними словами виступили: Роман Корж, проректор з науково-педагогічної роботи та соціального розвитку Національного університету «Львівська політехніка» та Люба-Ірина Горбат, генеральна секретарка Союзу Українців Румунії, за сприяння якого у літній школі взяла участь група студентів із Бухарестського, Клузького та Сучавського університетів Румунії.

На закритті школи відбулося віртуальне вручення студентам сертифікатів, які засвідчують проходження навчального курсу на літній школі, оригінали яких вони отримають поштою.

Викладачі школи, серед яких наукові співробітники МІОКу, доктори філософії, викладачі Львівської політехніки, автори підручників з української мови як іноземної: Оксана Горда, Назар Данчишин, Галина Темник, Оксана Трумко, Наталія Мартинишин, Ольга Сорока, Оксана Галайчук, Олена Мицько віртуально вручили студентам сертифікати про проходження навчального курсу на літній школі.

Слухачі школи були активними на закритті: ділилися своїми враженнями від навчання, розповідали про те, які знання здобули та які бар'єри подолали, писали коментарі у чаті.

Зі слів студентів: «Завдяки навчанню я нарешті почала розмовляти українською мовою, перестала соромитися робити помилки і вивчила багато нових слів, а що найголовніше — доторкнулася до багатой та цікавої культури вашої чудової країни, познайомилася з цікавими людьми. Величезне враження на мене справила історія вашої вишиванки. Раніше я не здогадувалася наскільки вона трагічна. Тепер я знаю, що це не просто красиво, а це символ країни на рівні з прапором та гімном, одяг, який об'єднує людей у народ» (Жанна Крістел, Німеччина); «Цього року я не лише навчалася улюбленої української мови, а й навчалася користуватися неулюбленою мережею – Інтернетом. Дякую не лише викладачам за унікальну програму, а й технікам, які це зробили можливим. Мені дуже хотілось би продовжувати навчання і у наступному році» (Катрін Герц, Німеччина).

Слухачі школи «Крок до України» дуже творчі, активні та ідейні. Вони підготували сюрприз на закритті – фантастичний відеоролик пісні «Ой у вишневому саду» у своєму виконанні. Було дуже емоційно.

У заключному слові Ірина Ключковська, директорка МІОКу, засновниця Літньої школи україністики «Крок до України», звернулася до студентів: «В час, коли йде війна, розв'язана Російською Федерацією, коли на сході України вмирають наші хлопці, наші солдати, коли багато людей були змушені відійти від східних частин України і поміняти все: своє життя, свою роботу. Для нас кожна людина, яка мріє про Україну, яка долучається до пізнання її історії, її культури, її мови – це наша опора, це наш голос у ваших країнах. Ви – ті люди, хто пізнає нашу землю, хто пізнає нашу правдиву історію, хто пізнає наше сьогодення. Тому ми так цінуємо вас у цей важкий час і розцінюємо вашу участь у школі як добру, чесну, правдиву руку, простягнену Україні».

5. Портал «Український освітній всесвіт: інтерактивна карта»

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою цього року продовжив роботу над проектом «Портал «Український освітній всесвіт» (карта та форум українських суботніх шкіл)», ідея створення якого зародилася під час Першого світового форуму українознавчих суботніх та недільних шкіл, що об'єднав педагогів із 36 країн світу. Реалізація цього проекту стала можливою завдяки фінансовій підтримці на краудфандинговій платформі startera.org.ua тих, хто зрозумів важливість цього проекту. Ми глибоко вдячні фундаторам проекту, а саме: Українській Світовій Фундації, Кредитній спілці «Будучність», Українській касі Дежарден в Монреалі, пані Уляні Підзамецькій, Українській школі «Веселка» в Нідерландах, Українській школі при церкві св. Володимира в Парижі.

Проект покликаний допомогти українським суботнім та недільним школам за кордоном, у яких викладають предмети українознавчого циклу, налагодити ефективну фахову комунікацію.

Досі немає реєстру українських шкіл вихідного дня за кордоном, що, беззаперечно, ускладнює комунікацію педагогів та ізолює їх. Проект сприятиме мережуванню, формуванню освітнього середовища, розвитку й зміцненню української школи за кордоном, учні якої в майбутньому будуть носіями правдивих знань про Україну та українську культуру в країнах проживання.

Портал «Український освітній всесвіт» — перша комунікаційна платформа, яка в онлайн-режимі дасть змогу швидко і якісно створювати новий інтелектуальний продукт, обмінюватися досвідом, шукати та знаходити нові підходи до роботи із дітьми різних вікових категорій.

Цього року напрацьована концепція та структура веб-ресурсу та його мобільної версії.

Напрацьована база даних українських шкіл, українознавчих вищих студій за кордоном.

Розроблено веб-ресурс (програмування) та його мобільну версію.

Розроблено дизайн веб-ресурсу та його мобільну версію.

Адміністрування та наповнювання ресурсу і його мобільної версії.

Заплановано провести семінар-презентацію ресурсу на 12 лютого.

В майбутньому можлива розробка аналогічного мобільного додатка, що дозволить розширити можливості використання ресурсу.

6. «Українська в мережі: дискусія». З нагоди міжнародного дня рідної мови

19 лютого в головному корпусі Львівської політехніки відбулася небуденна подія — «Українська в мережі: дискусія», яку організував Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) з нагоди Міжнародного дня рідної мови.

На дискусійну платформу винесли питання, актуальні не лише для сучасного українського користувача інтернету, а й для українського громадянського суспільства загалом: наскільки потужною в мережі є державна мова, як творити нею конкурентноздатні, популярні блоги, якісні текстові, аудіо- та відео- проекти; у яких сферах інтернету маємо успіхи, а в яких ділянках треба докладати більше зусиль?

Учасників дискусії привітав заступник директора МІОКу Андрій Яців, зазначивши, що метою заходу є не лише створення майданчика для знайомств людей, яким не байдуже питання функціонування української мови в мережі, а й популяризація української як інструменту для створення культурного продукту й дискурсу зокрема.

Провадив зустріч науковий співробітник МІОКу Назар Данчишин. Запропонувавши учасникам ознайомитися, зокрема, зі статистикою мовних запитів у пошуковик Google з 2015 року до сьогодні, він озвучив основне питання: наскільки «впевнено почувається» в мережі українська мова?

Співавтор Закону про мову Святослав Літинський, громадський діяч, який багато років у судовому порядку успішно обстоює права української мови, закликав кожного в заповненій дошенту аудиторії бути передусім небайдужим та активним. «Щоб відбувалися якісь зміни, достатньо лише 3,5% людей, які хочуть цих змін і прагнуть щось для цього робити, — наголосив доповідач. — За результатами одного дослідження доведено, що вплив пропаганди (йдеться передусім про російську) на людей, які спілкуються українською мовою, втричі менший, ніж на тих, хто вдома спілкується російською». Святослав Літинський розтлумачив статті Закону

про мову, які стосуються функціонування української в інтернеті, наголосивши на тому, що «такого доброго закону в нас давно не було».

Назар Савко, співак, музикант, композитор, співавтор популярного дитячого каналу на «ЮТубі» «З любов'ю до дітей» продемонстрував популярну в мережі дитячу пісеньку «Булька», яка набрала понад 28 млн переглядів. «Наш канал орієнтований на дошкільнят, – розповів Н. Савко. – Є повчальні пісні, є пісні з патріотичним спрямуванням. Ми маємо майже 600 000 підписників з усього світу, і це дуже тішить, бо пишуть іноземці і розповідають, що їхні діти вчать пісні українською мовою». Також відомий співак наголосив, що війна в нас триває не лише реальна, а й віртуальна: «Війна йде також в інтернеті – за кожного користувача, за музику, навіть за дітей. Діти – наше майбутнє, тому ми створили такий українськомовний дитячий музичний продукт, аби прищепити любов до рідної мови і популяризувати її у світі».

Про українську в «Інстаграмі» розповіла Юлія Сливка, одна з найвідоміших українськомовних блогерок, письменниці, призерки «Книжкового форуму – 2019»: «Моя книжка колись була блогом. Я називаю таку літературу мережевою. Цей формат іще не дуже відомий в Україні: було лише 7 взірців. Моїй книжці пощастило – вона припала до душі читачам, отримала визнання на Форумі. Я фактично «змушую» підписників читати в Інстаграмі, і бачу, що люди є спраглими за українськомовним продуктом. Мою книгу читають люди з-понад 25 країн світу, і я вважаю це своїм особистим досягненням, бо російськомовні читачі намагаються писати мені українською». Також Ю. Сливка зауважила, що «Інстаграм» як розважальна мережа дуже добре надається для популяризації української мови. Відбувається так звана «лагідна українізація», бо перейнявшись такими текстами, люди хочуть спілкуватися українською.

Начальник управління молодіжної політики департаменту гуманітарної політики міста Львова Олександр Никольок розповів про діяльність новоствореного управління. Він наголосив на необхідності говорити про проблеми функціонування української мови не лише в соціальних мережах, а й в учнівському та студентському середовищах: «Ми плануємо організувати платформу, яка б дозволила дітям і молоді проявляти свої таланти й розвиватись у різних творчих напрямках».

На думку Тараса Берези, автора оригінальних неакадемічних словників української мови та популярної у Фейсбуці спільноти «Чиста мова», «існує дві загрози для розвитку української – руський мір та англізація, бо засилля англіцизмів є не менш загрозливим, аніж засилля росіянізмів. Запозичення нас убивають, тож тут потрібна державна мовна політика, якої, на жаль, у нас немає. Великою проблемою також є те, що 96% користувачів дивляться російською мовою, а у розмовній мові переважають російськомовні кальки». Тарас Береза закликав молодь купувати словники, користуватися ними, а також активніше представляти українську мову в соцмережах: «Українська мова – один із показників самоповаги, незалежності і окремості».

Керівниця Центру комунікацій Львівської політехніки Наталія Павлишин розповіла про оновлений сайт Університету, сторінки у «Фейсбуку» та «Інстаграмі», запросила студентів та активну молодь дописувати на цих сторінках рідною мовою і брати активну участь в обговоренні різноманітних цікавих та актуальних тем.

У дискусії також узяли участь гості й працівники МІОКу, студенти Львівської політехніки та інших львівських вишів. Насамкінець Назар Данчишин резюмував: «Мова – не одяг, який можна із себе скинути, а те, що йде з людського єства. Особливо цими днями, коли згадуємо події Революції Гідності, пам'ятаймо, що найважливішою ознакою національної гідності є рідна мова. Не підлаштовуймося під віяння і так звані «тренди» ні в інтернеті, ні в реальному світі; створюймо свій порядок денний – він обов'язково буде українським. Є різниця, якою мовою. Є різниця, у якій країні».

7. Зустрічі в МІОКУ в межах проєкту:

Зустріч з Оксаною Винницькою, почесним консулом Канади в Україні

27 лютого відбулася робоча зустріч працівників Міжнародного інституту освіти, культури і зв'язків з діаспорою з Оксаною Винницькою, професіоналкою високого класу, багатолітньою партнеркою МІОКу, Почесним консулом Канади в Україні, докторкою філософії і науковицею, яка глибоко вникає в особливості творення Нової Української Школи (НУШ).

Оксана Винницька активно працює для розвитку української освіти за різними напрямками впродовж тривалого часу. Здобутки величезні. Тут варто, зокрема, згадати успішний проєкт особистісно-орієнтованого навчання «Лицем до дитини», а також проєкт, який буде реалізовуватися втретє в Україні – «Літній інститут» для вчителів, на який змобілізовано справжній інтелектуальний освітянський десант з Канади.

А для нас кожна зустріч – це професійна розмова і фахова консультація. Цього разу ми говорили про можливість інтеграції української школи в освітній простір країни проживання, особливості використання підручників, створених в Україні, в суботніх та недільних школах за кордоном.

Обговорили структуру і особливості комунікаційної платформи для освітян українських шкіл з усього світу – сайту «Український освітній всесвіт». Не оминули увагою участь Оксани Винницької у великій знаковій події, до якої готується МІОК, – Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?», яке проходитиме 25–28 червня 2020 р. у Національному університеті «Львівська політехніка».

Окреслили плани на майбутнє, зокрема необхідність розробки теоретичних основ функціонування української мови за кордоном на основі практик її функціонування у світі.

Україністи МІОКу висловили побажання перейняти у докторки Оксани Винницької досвід методики читання за принципом «від тексту до букви», що є важливо для творення підручників з української мови як іноземної, над якими працює МІОК. Торкнулися також питання академічної доброчесності.

Підсумовуючи зустріч, директорка Міжнародного інституту освіти, культури і зв'язків з діаспорою Ірина Ключковська сказала: «Люди повинні ділитися своїми напрацюваннями, і добрим прикладом цього є Оксана Винницька. А ті, хто використовує ці напрацювання, мають робити це доброчесно».

Розмова була вкрай важливою і результативною для подальшої співпраці.

Зустріч з подружжям Лунтовських

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» вдячний Михайлові Климашу, докторові технічних наук, професорові, завідувачеві кафедри телекомунікацій ІТРЕ, за корисне знайомство з подружжям Лунтовських, яке відбулося 24 лютого.

З ними заступники директора МІОКу Андрій Яців та Оксана П'ятковська поспілкувались про викладання української мови за кордоном, проблеми українського шкільництва у Німеччині, отримали багато корисної інформації про особливості освітнього процесу у Німеччині, зокрема у Саксонії (м. Дрезден).

Олена Лунтовська поділилася власним досвідом викладання української мови як мови країни походження у німецьких школах Саксонії та розповіла про можливості скласти іспити з української мови, які визнані Міністерством частиною Abitur іспиту.

Онлайн зустрічі:

Зустріч колективу МІОКу із п. Тетяною Співаковською

28 вересня відбулася онлайн зустріч колективу МІОКу із п. Тетяною Співаковською, заступницею директора Української школи «Софія» в ОАЕ.

Із Тетяною Співаковською колектив МІОКу мав приємність познайомитися ще у 2018 році під час Першого світового форуму українознавчих суботніх та недільних шкіл (МІОК – Львів, 2018), а на вебінарі з презентації навчального курсу «Родзинки дипломатії» О. О. Балануци ми дізналися про досвід впровадження цього курсу у навчальний процес школи «Софія». Сьогодні ж колектив МІОКу обговорив із пані Тетяною кроки до подальшої співпраці, про які ви дізнаєтеся згодом.

Зустріч з Орисею Демською, Головою Національної комісії зі стандартів державної мови

1 грудня відбулася робоча онлайн-зустріч команди Міжнародного інституту, освіти та зв'язків з діаспорою з Головою Національної комісії зі стандартів державної мови, докторкою філологічних наук, професоркою Орисею Демською.

Пані Демська поінформувала про стан розроблення проєкту Порядку проведення іспитів з метою перевірки рівня володіння державною мовою, представила провідні напрями роботи Комісії – українська мова для українців, українська на здобуття громадянства чи українська як іноземна, поділилася здобутками та планами на майбутнє.

Директорка МІОКу Ірина Ключковська коротко ознайомила Орису Демську з історією створення Інституту та основними напрямками його діяльності. МІОКівці поставили Голові Нацкомісії зі стандартів державної мови низку запитань – про вступ в АЛІТЕ, створення сертифікаційних центрів, можливості державної стандартизації підручників з УМІ та ін., на які отримали ґрунтовні і вичерпні відповіді.

Сторони домовилися про подальші зустрічі щодо визначення майбутніх кроків для реалізації спільних проєктів.

8. Участь працівників у інших заходах:

Співпраця департаменту освіти і науки ЛОДА та МІОКу: освітні потреби трудових мігрантів

28 жовтня відбулася робоча зустріч команди МІОКу з представниками Департаменту освіти і науки ЛОДА Романом Пастушенком та Іриною Сислюк, за участю Павла Садохи, регіонального Віцепрезидента Світового Конгресу Українців, отця Юстина Бойка, члена Пасторально-міграційного відділу УГКЦ, та Катерини Островської, завідувачки каф. спеціальної освіти та соціальної роботи ЛНУ імені І. Франка.

МІОК представляли Ірина Ключковська, директорка, Оксана П'ятковська, заступниця директора, Олена Мицько, провідна фахівчиня Інституту.

Під час онлайн-зустрічі учасники обговорювали механізми отримання документів про закінчення середньої освіти в Україні для дітей тимчасових мігрантів за кордоном, зокрема, розглянули можливість навчання екстерном дітей з-за кордону в середніх навчальних закладах Львівщини.

Участь у події «Перспективи викладання української мови як іноземної»

Ірина Ключковська взяла участь у події «Перспективи викладання української мови як іноземної». МІОК вдячний Ukrainian Institute – Український інститут за організовану у публічному просторі подію «Перспективи викладання української мови як іноземної» та за запрошення Ірини Ключковської виступити у якості доповідача на панельній дискусії. Це дало можливість висвітлити серію завдань, які виконав МІОК, реалізуючи свою стратегію

створення навчально-методичного продукту з УМІ, озвучити підстави та передумови для виконання поставлених цілей, окреслити нові цілі та інструментарій для їх досягнення. Важливо, що в обговоренні питання української мови як іноземної взяли участь Тетяна Філевська, креативна директорка УІ, Оріся Демська, голова Національної комісії зі стандартів державної мови, Рімма Ель Джувейді, генеральна директорка директорату стратегічного планування та європейської інтеграції МОН, та Алла Польова, директорка департаменту комунікацій та публічної дипломатії в МЗС. Це дало можливість не лише актуалізувати проблему й окреслити пріоритетні завдання, але й розпочати діалог для координації подальших спільних дій. Велика кількість слухачів була яскравим свідченням важливості питання, що було винесено на обговорення.

- **Участь у вебінарі вебінарі «Як організувати онлайн-навчання для учнів початкової школи»**

В рамках підтримки української мережі шкільництва в час глобальної пандемії Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада (СКВОР) Світового Конгресу Українців у співпраці з Національною Українською Освітньою Радою КУК продовжив вебінари з дистанційного навчання. Так, 22 квітня, старша наукова співробітниця МІОКу, Оксана Горда взяла участь у вебінарі «Як організувати онлайн-навчання для учнів початкової школи» від Наталії Наявко, мовної радниці Міністерства освіти Альберти (Канада)

Додаток №3

III. Проєкт «Назустріч новій хвилі»

Основним сегментом у сфері реалізації цього проєкту є здійснення наукових досліджень, проведення міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів з питань міграційних процесів, їхніх причин та наслідків із залученням фахівців із різних сфер діяльності.

1. Соціологічне дослідження

МІОК опублікував результати дослідження «Молодіжний громадський активізм українських мігрантів у країнах ЄС»

На сайті Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою опубліковано результати дослідження «Молодіжний громадський активізм українських мігрантів у країнах ЄС», яке провела команда МІОКу.

http://miok.lviv.ua/?p=18001&fbclid=IwAR1DZQU0VC0CQ3F4HWbVebhSPszIgCbQCfrJKD3EsSMtk5TRuppAr_He5a8

Опитування було проведено серед української молоді, що стали активістами в Німеччині, Франції, Італії, Іспанії, Португалії, Польщі та Чехії. Польовий етап реалізовано протягом 2019 р.

Попередні результати дослідження були презентовані на Міжнародній науково-практичній конференції «Громадський активізм українських мігрантів Європи: згуртовані новими викликами», яка відбулася 24 жовтня 2019 р. у Львівській політехніці.

У публікації розглянуто особливості та труднощі інтеграції українських мігрантів у нове суспільство, виокремлено чинники збереження національної ідентичності та асиміляції. Описано типовий портрет українського громадського активіста, проаналізовано мотиви залучення до громадського активізму в середовищі української молоді за кордоном. Особливу увагу зосереджено на основних сферах діяльності громадських організацій та ініціативних груп українських мігрантів за кордоном, їхньому кількісному і якісному складі, структурі, динаміці їхнього розвитку, а також налагодженню їхньої співпраці з іншими суб'єктами. Представлено життєві стратегії активістів та осмислення ролі міграції.

Матеріали дослідження можуть бути корисними для науковців, аспірантів, працівників державних та регіональних органів влади, викладачів і студентів різних спеціальностей, які вивчають чи цікавляться тематикою міжнародної міграції, представників громадського сектору в Україні та світі.

- **Онлайн-презентація «Український активізм у Європі: результати дослідження»**

22 червня, МІОК організував онлайн-презентацію та обговорення результатів дослідження активізму українських мігрантів у країнах ЄС.

Дослідження «Молодіжний громадський активізм українських мігрантів у країнах ЄС», яке провів колектив Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою у 2019 році, є черговим кроком у реалізації масштабного проєкту МІОКу щодо вивчення міграційних процесів з України і складається з наукового та культурно-просвітницького компонентів. У цьому соціальному дослідженні команда науковців застосувала якісну методологію, а саме – глибинні інтерв'ю з українськими молодіжними громадськими активістами в семи країнах ЄС (Німеччина, Франція, Італія, Іспанія, Португалія, Польща, Чехія). Повний текст результатів дослідження доступний за посиланням: <https://bit.ly/3drESw8>

До нас приєдналися учасники із понад двох десятків країн на платформі Zoom та під час онлайн-трансляції у Facebook. Запис заходу доступний за посиланням: <https://bit.ly/2Vf9NFQ>

Ірина Ключковська, директорка МІОКу, яка була модераторкою онлайн-презентації, зазначила, що це дослідження вписується в мозаїку попередньої роботи Інституту, а також підкреслила роль, яку відіграють наукові напрацювання в діяльності установи: «Нам завжди було важливо, щоб усі наші висновки і рекомендації мали наукове обґрунтування, лише тоді ми могли їх адресувати до органів виконавчої та законодавчої влади. Для нас це принципово важлива річ».

Іван Демидов, проректор з наукової роботи НУ «Львівська політехніка», привітав учасників, наголосивши на важливості досліджень міграційних процесів: «Щороку ми готуємо тисячі фахівців широкого спектру спеціальностей і в сучасних умовах нам надзвичайно важливо, щоб українська молодь могла залишатися та працювати в Україні, сприяла модернізації та розвитку її економіки. Водночас нам не менш важливо розуміти міграційні процеси та ті можливості, які забезпечує наявність суспільно активних українців у країнах Європи».

На відкритті онлайн-події виступив Павло Садох (Португалія), Регіональний Віцепрезидент Північної, Південної і Західної Європи Світового Конгресу Українців, очільник робочої групи з питань зовнішньої трудової міграції СКУ, який звернув увагу на необхідність взаємодії між мігрантами та Україною.

Сергій Касянчук (Канада), Директор Представництва Світового Конгресу Українців в Україні, наголосив на тому, що український активізм у Європі надзвичайно турбує СКУ: «Нам важливо, щоб ті українці, які виїхали, там працюють, вчаться, не губили зв'язок з Україною; щоб вони розвивали свою самоідентифікацію, щоб це стало основою їхнього активізму».

Віра Коник (Естонія), Регіональна Віцепрезидентка Східної Європи Світового Конгресу Українців порушила тему збереження національної ідентичності, яку розглянуто й у цьому дослідженні Інституту, та підкреслила, що МІОК – це єдина установа, яка системно займається питаннями діаспори.

Богдан Райчинець (Чехія), Голова Європейського Конгресу Українців виступив із доповіддю про свій досвід як на чолі ЄКУ, так і з описом актуальної ситуації у сфері українського активізму в Чехії. Пан Райчинець окреслив принципи різносторонньої роботи Європейського Конгресу Українців для об'єднання традиційних діаспор у Європі та працю з новоприбулими мігрантами й новими організаціями, а досвід підтримки новітніх мігрантів у Чехії став ілюстрацією сучасного українського активізму в країнах ЄС.

Команда МІОКу у складі заступниці директора Оксани П'ятковської, наукового співробітника Юрія Марусика, провідної соціологині Вікторії Гойсан презентувала результати дослідження активістів у країнах ЄС. Результати дослідження стосувались таких тем:

хто, чому і як займається громадською діяльністю;
над чим саме працюють українські об'єднання активістів за кордоном;
які виклики постають перед активістами, їхніми неформальними групами та організаціями;
з ким співпрацюють і хочуть співпрацювати українські громадські активісти;
яким активісти бачать своє майбутнє та чи готові вони повертатися в Україну.

Юрій Марусик розповів про методологію, якою послуговувалися в дослідженні, після чого зосередив увагу на тому, чим займаються активісти, хто саме це робить і як організовуються українські суспільно активні мігранти. У своєму виступі доповідач наголосив, що українському громадському активізму притаманна низка переваг: гнучкість, відповідність запитам громад чи окремих індивідів, які потребують допомоги, врахування актуальної ситуації в Україні. «Тобто ми говоримо про максимально наближений як до самих активістів, так і до бенефіціаріїв (тих, хто потребує допомоги) живий і динамічний активізм», – резюмував Ю. Марусик.

Оксана П'ятковська окреслила, з якими організаціями відбувається співпраця українських громадських активістів за кордоном; у чому полягають особливості такої співпраці та кого б активісти хотіли бачити як свого потенційного партнера. «Вагомим внеском для розвитку співпраці та партнерських стосунків може стати безпосередня комунікація, інтеграційні зустрічі, зокрема у форматі форумів громадських активістів з України та з-за кордону, з обов'язковим залученням українських державних структур», – зауважила О. П'ятковська.

Вікторія Гойсан представила бачення майбутнього і осмислення ролі міграції з боку опитаних. «Українські громадські активісти оптимістично оцінюють розвиток українських громад і громадських організацій українців за кордоном. Попри те, що деякі активісти вирішили залишитися за кордоном, а деякі повернутися в Україну, майже всі радять мігрувати за кордон задля здобуття нового досвіду (як професійного, так і з організації соціального порядку), але обов'язково повертатися в Україну», – підсумувала В. Гойсан.

Учасники заходу жваво дискутували, ділилися власними рефлексіями щодо громадського активізму українських мігрантів, а також запитували доповідачів про методологію, вибір об'єкта дослідження, особливості портрету українського громадського активіста та взаємодію громадських організацій з іншими структурами.

Евген Чолій (Канада), Президент Світового Конгресу Українців (2008—2018), президент громадської організації «Україна-2050» закликав і надалі цікавитися питанням українського активізму, обговорювати тему й на підставі цього планувати подальшу роботу.

Павло Садоха зосередився на тому, хто саме є авторитетами для української молоді, а також на ризиках асиміляції української молоді, відчуження її від усього українського, наголосивши на відповідальності батьків за збереження національної ідентичності. У цьому контексті, на думку Павла Садохи, особливу небезпеку становить російський вплив на українську молодь за кордоном.

Галина Маслюк (Греція), голова Товариства української діаспори у Греції «Українсько-грецька Думка» говорила про роль батьків в ініціюванні та підтримці навчання своїх дітей в українських школах вихідного дня як елемента збереження мови та національної ідентичності, а отже, й підвалин майбутнього лідерства в українських активістських середовищах.

Насамкінець Ірина Ключковська наголосила, що Інститут продовжує дослідження українців, що проживають за кордоном. Тож чекайте наступних досліджень і приєднуйтеся до співпраці!

- **Соціологічне дослідження «Українці Південно-Африканської Республіки: ідентичність, суспільство, майбутнє»**

Незважаючи на карантин, Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» спільно із Українською Асоціацією в ПАР продовжують роботу над соціологічним дослідженням «Українці Південно-Африканської Республіки: ідентичність, суспільство, майбутнє» та завершують польовий етап опитування українців з Західного Кейпу, Преторії, Йоганнесбурга та Дурбана. МІОК також підготував цікаву статистику про українську міграцію до Південно-Африканської Республіки (за даними ООН).

Мета проєкту полягає у з'ясуванні особливостей українських мігрантів, осіб українського походження та їхніх об'єднань у ПАР для виявлення потенціалу співпраці між Україною і українцями у ПАР.

Результати дослідження були презентовані на круглому столі «Українці Африки: горизонти спільного зростання» 19 листопада і опубліковані 28 грудня на сайті Інституту.

У публікації розглянуто міграцію з України до Південно-Африканської Республіки, зокрема описано типовий портрет українського мігранта у ПАР, причини й особливості міграційного процесу, виклики та проблеми інтеграції українських мігрантів у ПАР, збереження ідентичності та її трансформації, процес утворення громад українців, підтримання зв'язків мігрантів з Україною, а також візію їхнього майбутнього й перспектив громади. Особливу увагу приділено проблемам і потребам українських мігрантів у ПАР, на основі яких сформульовано пропозиції та рекомендації для різних суб'єктів державного та недержавного секторів.

2. Круглий стіл:

Організовано та проведено круглий стіл «Віртуальний відкритий простір «Українці Африки: горизонти спільного зростання»

19 листопада, МІОК у партнерстві з Українською асоціацією в ПАР організував віртуальний відкритий простір «Українці Африки: горизонти спільного зростання». На цьому заході команда інституту представила дослідження українців, що живуть у Південно-Африканській Республіці, а запрошені гості обговорили отримані результати на панельній дискусії.

Дослідження «Українці Південно-Африканської Республіки: суспільство, ідентичність, майбутнє», яке здійснив колектив Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою за ініціативи української громади у ПАР, є черговим кроком у реалізації масштабного проєкту МІОКу щодо вивчення міграційних процесів з України і складається з наукового та культурно-просвітницького компонентів. У цьому опитуванні команда науковців застосувала якісну методологію – глибинні інтерв'ю з українськими мігрантами у ПАР.

До нас приєдналися учасники із 30 країн на платформі Zoom та під час онлайн-трансляції у Facebook. Запис заходу був доступний за покликаннями:

Facebook: <https://www.facebook.com/MIOK.LVIV.UA/videos/803333807111240>

Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=x5v4P7KwGvw>

Оксана П'ятковська, заступниця директора МІОКу, яка була модераторкою заходу, наголосила на вагомій ролі дослідження українців у ПАР не лише для нашого інституту, а й для ширшого кола аудиторії: «Ми вперше порушуємо тему української міграції до Африки в широкому науковому та інформаційному просторі, адже здебільшого усі розглядають африканські країни як місця походження, а не призначення міграції».

Олег Матвійків, перший проректор НУ «Львівська політехніка», привітав учасників, зосередившись на важливості досліджень міграційних процесів: «Міграція – це закономірний

процес, із яким необхідно працювати максимально ефективно та різносторонньо, тому Львівська політехніка сприяє ініціативам не лише у сфері дослідження цього питання, а й формування комунікативних майданчиків, де б українці з різних країн могли обмінюватись ідеями, озвучувати спільні потреби, інтереси, а також, знаходити однодумців».

Роман Шепеляк, керівник департаменту міжнародної технічної допомоги та міжнародного співробітництва Львівської ОДА, висловив захоплення мігрантами, що формують молоді громади на континенті, який не часто розглядають як місце проживання українців: «Українці в Африці – це порівняно новий сегмент української діаспори, але ми не сумніваємося в тому, що то високоосвічені, добре мотивовані та соціально активні громадяни, які всіма силами зберігають своє коріння і духовні скарби нашої Батьківщини. Тому ми з великим захопленням сприймаємо ентузіазм і здатність їх до самоорганізації, здатність до згуртованості цих наших українських громад на далекому континенті».

Наталія Пошивайло-Таулер, регіональна віцепрезидентка Східної, Південної та Південно-Східної Азії, Океанії та Африки Світового Конгресу Українців (Австралія, Мельбурн), привітала учасників заходу, акцентувавши на єдності СКУ та українців ПАР, а також на значенні Відкритого віртуального простору для українців у різних країнах.

Команда МІОКу (у складі провідної соціологині Вікторії Гойсан, наукового співробітника Юрія Марусика, соціологині Христини Жилич, заступниці директора Оксани П'ятковської) презентувала результати дослідження. Вони стосувалися таких тем:

- ✓ типовий портрет українця та українки у Південно-Африканській Республіці;
- ✓ причини та особливості міграції, а також процес і наслідки інтеграції українських мігрантів у ПАР;
- ✓ ідентичність українських мігрантів і їхніх дітей у Південно-Африканській Республіці;
- ✓ запити українців у ПАР до громадського сектору;
- ✓ способи та канали зв'язку українців ПАР з Україною;
- ✓ бачення особистого майбутнього опитаних і їхніх дітей, а також перспектив розвитку української спільноти у ПАР.

Вікторія Гойсан охарактеризувала соціально-демографічні особливості українських мігрантів у ПАР, розповіла про методологію, якою послуговувалися в дослідженні, почавши свій виступ із пояснення, для чого Інститут проводив презентоване опитування: «Метою дослідження було з'ясувати особливості українських мігрантів у ПАР для виявлення потенціалу співпраці між Україною й українцями у Південній Африці. Саме тому наша команда підготувала рекомендації для державного, громадського та інших секторів, про які ви почуєте згодом».

Юрій Марусик, зосередившись на питанні інтеграції українців у суспільне середовище українців, що проживають у ПАР, зробив висновок, що ця країна є дуже своєрідним місцем призначення для українських мігрантів із низкою проблем у сфері безпеки та з постколоніальним вантажем, упоратися з яким покликана система «позитивних дій». Утім, у розповідях опитаних помітною є й характеристика суспільства ПАР як різноманітного, толерантного та відкритого до мігрантів. До його особливостей вони можуть призвичаїтися й ефективно інтегруватися, що значною мірою залежить від активності самих українців у ПАР.

Христина Жилич окреслила роль ідентичностей (національної, мовної, культурної, релігійної) у становленні та збереженні української громади у ПАР. Серед опитаних саме національна ідентичність виявилася найстійкішою до трансформацій. Відповідно найпоширенішою серед опитаних була українська ідентичність. Однак, соціологиня наголосила, що в декотрих респондентів виявлялися трансформації національної ідентичності. Зокрема, йдеться про змішану українсько-південноафриканську ідентичність, притаманну тим респондентам, які мігрували наприкінці 1980 – на початку 1990 років, та південноафриканську, що

спостерігається не в самих респондентів, а в їхніх дітей (тих, хто там народився чи проживав змалку).

Оксана П'ятковська узагальнила запити проінтерв'юваних мігрантів до громадського сектору, представила особливості зв'язків між українцями у ПАР та Україною, описала життєві стратегії респондентів на майбутнє та озвучила основні рекомендації, які б дозволили перетворити цю онлайн-подію на «простір спільного зростання». Зокрема, заступниця директора звернула увагу на запити з боку опитаних щодо візової лібералізації й укладення угоди про вільну торгівлю між двома країнами, а також створення доступніших умов для голосування українців, які проживають у ПАР.

Після презентації дослідження розпочала роботу панельна дискусія, де запрошені гості змогли обговорити отримані результати.

Степан Сус, голова Пасторально-міграційного відділу Патріаршої курії УГКЦ, окреслив обсяг багатолітньої виконаної роботи (зокрема, з боку Владика Йосифа Міляна) для можливості відрядити священника у ПАР. Владика зазначив, що пандемія є тимчасовою перешкодою, яка призупинила цей процес. Окрім того, голова ПМВ наголосив на важливості взаємодії з місцевою Католицькою Церквою, яка підтримуватиме українців у ПАР задля задоволення їхніх релігійних потреб.

Любов Абравітова, Надзвичайний і Повноважний Посол України в ПАР, тепло відгукнулася про українську громаду. Вона висвітлила питання перспектив лібералізації візового режиму й угоди про вільну торгівлю, а також торкнулася надзвичайно важливого питання транспортної логістики між нашими країнами. Крім того, пані Посол зосередила свою увагу на проблемі реалізації виборчого права українців у ПАР та наголосила на необхідних складниках у цьому процесі: чисельності мігрантів на консульському обліку, активності Посольства, змін в українському законодавстві.

Ганна Гопко, народна депутатка України VIII скликання, голова Мережі захисту національних інтересів АНТС, поділилася досвідом роботи у Верховній Раді України у сфері формування зовнішньої політики щодо країн Африки та наголосила на важливості співпраці з країнами цього континенту, зважаючи на ширший контекст діяльності України на міжнародній арені, зокрема з погляду підвищення сталості, інституційності та стратегічної продуманості цього процесу.

Дзвінка Качур, голова Української асоціації в ПАР, подякувала МІОКу за дослідження, яке дозволить розповідати про українців Африки, адже це питання залишається «Terra Incognita», й окреслила основні напрями роботи Асоціації не лише у сфері підтримки українських мігрантів у Південно-Африканській Республіці, а й у налагодженні зв'язків між нашими країнами. «Здійснене дослідження показує, що діяльність активістів організації дійсно потрібна спільноті українців» – наголосила голова Асоціації.

Ірина Ключковська, директорка МІОКу, висвітлила мотивацію роботи над напрямом дослідження українців у ПАР і наголосила на важливості набуття суб'єктності української мігрантської спільноти: «За наявності ефективного розвитку, громада має всі передумови, які дають можливість бути самостійним гравцем і в поліетнічному середовищі, яким є ПАР, і в українському діаспорному світі, і у взаємодії з органами державної влади країни походження та перебування».

Після відповідей на запитання з чату події та озвучення реакцій у трансляції, МІОК анонсував наступні заходи, присвячені українцям за кордоном.

3. Зустрічі в межах проєкту

Зустріч колективу МІОКу з головою Української Асоціації у Південно-Африканській Республіці

1 червня, відбулася зустріч колективу МІОКу з головою Української Асоціації у Південно-Африканській Республіці (далі – ПАР).

Участь у нараді взяли Дзвінка Качур, голова Української Асоціації в ПАР, Ірина Ключковська, директорка МІОКу, Оксана П'ятковська, заступниця директора МІОКу, Юрій Марусик, науковий співробітник МІОКу, та Вікторія Гойсан, соціологиня МІОКу.

Основна мета обговорення – визначити подальші кроки для реалізації проєкту дослідження української громади в ПАР у зв'язку зі скороченням його фінансування. Раніше проєкт підтримало Міністерство закордонних справ України; він передбачав реалізацію дослідження «Українці ПАР: ідентичність, суспільство, майбутнє» та проведення трьох круглих столів: двох у ПАР за участю представників МІОКу й одного у Львівській Політехніці («Українці Африки: горизонти спільного зростання») за участю представників із ПАР, а також публікацію його результатів. На жаль, МЗС України скоротило фінансування цього проєкту на 96%.

Незважаючи на нові виклики, які диктує цей рік, обидві сторони максимально зацікавлені в успіху розпочатого дослідження та продовжують спільну роботу над утіленням запланованого проєкту. Команда МІОКу та Дзвінка Качур також домовилися про подальші робочі зустрічі й відкриті заходи в режимі онлайн.

Онлайн-знайомство команди МІОКу із південноафриканськими дослідниками

14 липня, у рамках співпраці з Українською Асоціацією у Південно-Африканській Республіці відбулася зустріч команди МІОКу з Кобусом Радемейєром, головою Департаменту гуманітарних та соціальних наук Університету Сол Плаатє м. Кімберлі, ПАР (Department for Human and Social Sciences at Sol Plaatje University), Стефаном Шевчуком, докторантом у галузі історичних наук Університету Фрі Стейт м. Блумфонтейн, ПАР (University of the Free State), президентом Польської Асоціації Сибірських Депортованих у Південній Африці (Polish Association of Siberian Deportees in South Africa), та Дзвінкою Качур, головою Української Асоціації в ПАР.

Від МІОКу участь у зустрічі взяли Оксана П'ятковська, заступниця директора, Юрій Марусик, науковий співробітник, та Вікторія Гойсан, соціологиня.

Дзвінка Качур, партнерка Інституту та ініціаторка зібрання, зазначила, що вкрай важливо розглядати питання етнічних громад за кордоном на науковому рівні, поєднувати зусилля науковців, фахівців та представників діаспори для розуміння міграції до інших країн. Саме тому метою зустрічі було знайомство з діяльністю та дослідженнями одне одного задля налагодження потенційної співпраці й реалізації спільних проєктів у майбутньому.

У межах зустрічі Оксана П'ятковська ознайомила присутніх із дослідженнями, які проводила команда Інституту протягом останніх років, а Вікторія Гойсан зосередила увагу на методології та концепції дослідження «Українці Південно-Африканської Республіки: ідентичність, суспільство, майбутнє».

Стефан Шевчук і Кобус Радемейєр розповіли про дослідження історії польських мігрантів в Африці. Дослідники зазначили, що основна мета проєкту полягає в зібранні історичних спогадів поляків, депортованих із Сибіру, а також у збереженні їхньої спадщини та ідентичності у Південній Африці і на африканському континенті.

Спільна зустріч відкрила нові перспективи співпраці МІОКу не лише з українськими інституціями поза межами України, але й із закордонними установами на різних континентах.

Онлайн-зустріч команди МІОКу з Владикою Степаном Сусом, Єпископом Курії Києво-Галицького Верховного Архієпископа

У вівторок, 2 червня, відбулася онлайн-зустріч команди МІОКу з Владикою Степаном Сусом, Єпископом Курії Києво-Галицького Верховного Архiepіскопа, головою Пасторально-міграційного відділу Патріаршої курії УГКЦ.

Зустріч стала передумовою старту нового етапу співпраці між МІОКом та Пасторально-міграційним відділом УГКЦ, яка на сьогодні охоплює вже майже десятиліття ефективної взаємодії на різних рівнях, партнерства у рамках численних заходів та проєктів.

Зустріч розпочала Ірина Ключковська, директорка МІОКу, яка підкреслила, що мотиваційний заклик Владики Степана починати кожен ранок зі словами «Я можу!» є максимально співзвучним із щоденною роботою Інституту. Адже попри всі виклики, МІОК завжди ставить перед собою амбітні плани, працює «не завдяки, а всупереч» на допомогу українській діаспорі та трудовим мігрантам.

Ірина Ключковська наголосила на тягlostі співпраці МІОКу та ПМВ УГКЦ у минулому та актуальності спільноті в сучасних умовах. Директорка МІОКу запросила Владику Степана познайомитися з проєктами Інституту та обговорити майбутні напрями співпраці.

Владика Степан Сус підкреслив, що світове українство сьогодні вражає масштабом діяльності українських громад у світі, які зуміли не лише проявити себе у різних культурах, системах та цивілізаціях, але й об'єднали навколо українських цінностей представників інших національних спільнот.

За словами Владики Степана, ключовими завданнями ПМВ УГКЦ є опікуватися українськими громадами та віруючими поза межами України, дбати про їхній формат життя та діяльності. У цьому контексті, на думку Владики, актуальною є реалізація спільних дослідницьких проєктів з МІОКом із вивчення українських громад за кордоном.

Учасники зустрічі обговорили спільні майбутні кроки, зокрема в освітньому напрямі у рамках співпраці у проєкті МІОК-у «Український освітній всесвіт (інтерактивна карта та форум українознавчих освітніх закладів)», партнером якого став Пасторально-міграційний відділ УГКЦ. Співробітники Інституту: Оксана П'ятковська, Олена Мицько, Оксана Трумко та Андрій Яців – розповіли про ключові напрями діяльності та проєкти Інституту.

Сторони погодились продовжити комунікацію і реалізацію нових ідей та планів для подолання актуальних викликів та забезпечення потреб світового українства.

Зустріч колективу МІОКу з керівництвом Європейського Конгресу Українців (ЄКУ)

1 липня, відбулася зустріч колективу МІОКу з керівництвом Європейського Конгресу Українців (ЄКУ).

Гостями з-за кордону були Богдан Райчинець (Чехія), президент Європейського Конгресу Українців (ЄКУ) та Віктор Бандурчин (Словаччина) секретар ЄКУ та заступник голови ГО «Союз русинів-українців Словацької Республіки».

Богдан Райчинець висловив бажання активізувати роботу, зокрема в питаннях міграції та інтеграції українців у країнах Європи. «Це вічне питання, над яким ми працюємо», – наголосив президент ЄКУ.

Ірина Ключковська, директорка МІОКу, підкреслила, що наш інститут був серед перших установ, які звернули увагу та почали досліджувати питання міграції. «Ми займалися цим ще з часів потужної хвилі міграції 1990-х років, далі були транснаціональні сім'ї та соціальне сирітство. Сьогодні у фокусі Інституту є, зокрема, й сучасна трудова міграція», – зауважила директорка МІОКу.

До знайомства онлайн Віктор Бандурчин приєднався, який зі свого боку висвітлив специфіку громадської роботи українців у Словаччині.

Основна мета обговорення – окреслити найперспективніші напрями подальшої співпраці та визначити подальші кроки для реалізації спільних проєктів.

4. Участь працівників у інших заходах:

- **Участь в онлайн школі «Youth Diplomatic Hub»**

15 вересня Юрій Марусик, молодший науковий співробітник МІОКУ взяв участь в онлайн школі «Youth Diplomatic Hub», де виступив з доповіддю «Українці за кордоном: активізм і культурна дипломатія». Упродовж 14–17 вересня учасники зустрічі мали змогу ознайомитися з роботою консульських і дипломатичних установ, розвитком громадської культурної дипломатії, дізнатися про міжнародні програми навчання і стажування для молодих дипломатів, про успішні практики молодіжної дипломатії, сучасні виклики у сфері дипломатії, зокрема в умовах COVID-19, а також вдосконалити фахові знання, необхідні для професійного становлення майбутніх дипломатів.

- **Участь Ірини Ключковської в експертних консультаціях «Міграція в Україні: ситуація, виклики та перспективи співпраці з ЄС»**

3 грудня, на запрошення Міжнародної Організації з Міграції ООН Ірина Ключковська, директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Львівської політехніки, взяла участь в експертних консультаціях «Міграція в Україні: ситуація, виклики та перспективи співпраці з ЄС», організованих за участі 15 учасників, які представляли офіс президента України, уряд України, міжнародні організації та громадянське суспільство.

Учасники Консультацій виокремили ключові питання міграції в Україні та обговорили стратегічні пріоритети в управлінні міграцією, беручи до уваги інструменти співробітництва між Україною та ЄС для підтримки міграційних ініціатив у країнах Східного партнерства.

Елла Лібанова, директорка Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, представила «Огляд ситуації: міграція, ключові виклики та потенціал для розвитку в Україні». Теута Граждані з Міжнародної Організації з Міграції ООН презентувала найбільш актуальні інструменти ЄС у галузі міграційного співробітництва.

У рамках Консультацій експерти обговорили також інструменти співпраці та їхню актуальність в українському контексті, а також пріоритетні питання, які слід вирішити в рамках діалогу Україна – ЄС з питань міграції та мобільності.

Участь працівників МІОКУ в міжсекторальному Форумі з питань міграції

11 грудня, команда МІОКУ у складі Оксани П'ятковської, заступниці директора, та Юрія Марусика, наукового співробітника, взяли участь у засіданні «Міграція і громадянське суспільство. Презентація досліджень & Дискусія», яке відбулося у рамках триденного Міжсекторального форуму «Соціальні виміри міграції: виклики, права, надії» (10–12 грудня).

Під час засідання працівники Інституту на основі результатів дослідження «Молодіжний громадський активізм українських мігрантів у країнах ЄС», яке МІОК провів у 2019 р., описали типовий портрет українських активістів у Європі, розповіли, чому і як українська молодь займається громадською діяльністю, у які організації чи формально не зареєстровані групи вони об'єднуються, які виклики постають перед активістами та їхніми об'єднаннями, які є способи та тенденції взаємодії різних суб'єктів активізму.

Разом з іншими учасниками події, зокрема аналітиками центру Cedos – Олександром Слободяном та Ліліаною Філіпчук, і представницями Агентства ООН у справах біженців – Лідією Кузьменко та Оленою Турчин, працівники МІОКУ взяли участь в обговоренні гострих та водночас цікавих запитань щодо проблем проведення наукових досліджень громадського активізму, особливостей громадських ініціатив у сфері міграції, ролі громадських об'єднань за кордоном та інших.

Форум був організований та проведений Аналітичним центром Cedoss, Національним інститутом стратегічних досліджень, Агенцією «Дамо раду» та Європейським університетом Віддріна за підтримки організацій: Patranto Acli, Federal Foreign Office, Civil Society Cooperation.

Для детального перегляду засідання можете скористатися лінком: <https://fb.watch/2iV4LIhpkY/>

Додаток №4

IV. Проєкт «Відкриймо для України українську діаспору»

1. Співпраця із СКУ

Зустріч із Сергієм Касянчуком, директором представництва Світового Конгресу Українців у Києві

10 січня, в Міжнародному інституті освіти, культури і зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» відбулася зустріч із Сергієм Касянчуком – багатолітнім партнером МІОКУ (15 років співпраці), директором представництва Світового Конгресу Українців у Києві.

На зустрічі обговорювали стратегію співпраці на 2020 рік, спільні заходи, дослідження, актуальні виклики та відповіді на них.

Зустріч з Вірою Коник в МІОКУ

24 січня в МІОКУ відбулася зустріч з Вірою Коник – регіональною віцепрезиденткою СКУ у Східній Європі та головою Конгресу українців Естонії.

Говорили про стан українських громад у Східній Європі, зокрема про роль українців за кордоном у поширенні мови та культури. Для того, щоб окреслити перелік питань, які будемо висвітлювати 25–28 червня на Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?», масштабному заході, над організацією якого зараз працює МІОК, обговорили мовну ситуацію у Східній Європі.

На зустрічі також окреслили перспективи майбутньої співпраці та плани.

Зустріч із Павлом Садохю

Доброю традицією для МІОКУ стали зустрічі з проводом Світового Конгресу Українців (СКУ) для стратегічного планування та узгодження подальших спільних кроків задля єднання українців за кордоном та в Україні.

4 лютого, в МІОКУ відбулася зустріч з нашим надійним партнером Павлом Садохю, Регіональним Віцепрезидентом Світового Конгресу Українців Північної, Південної і Західної Європи, головою Ради Співки Українців у Португалії.

Під час розмови обговорили питання, пов'язані із розвитком освіти в українському зарубіжжі, зокрема створення професійного освітнього середовища, а також формування та розвитку вищих українознавчих студій в провідних університетах Європи. Павло Садохю окреслив пріоритетні плани СКУ в цій сфері та згадав про виклики, зумовлені гібридною війною з боку Росії, з якими зіштовхуються українські громади за кордоном.

Говорили також про важливість Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?» як платформи для об'єднання та творення середовища фахівців з різних країн задля просування у світі української мови як іноземної (УМІ) як фактора м'якої сили.

Робоча нарада представників Світового Конгресу Українців і Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою

30 квітня, відбулася робоча нарада представників Світового Конгресу Українців і

Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою.

Участь у нараді взяли Марія Купріянова, виконавча директорка СКУ, Ірина Ключковська, директорка МІОКу, Сергій Касянчук, директор представництва СКУ в Україні, та Андрій Яців, заступник директора МІОКу.

У ході розмови було обговорено ключові напрями співпраці між організаціями напередодні другої партнерської сесії стратегічного планування між СКУ та МІОКом (перша така сесія відбулася у січні 2019 р.). Проведення стратегічної сесії заплановане на травень 2020 р. за участі керівництва СКУ, а саме: Павла Грода, президента та регіональних віцепрезидентів СКУ. До роботи стратегічної сесії буде запрошено ректора Національного університету «Львівська політехніка», проф. Юрія Бобала. Зі сторони МІОКу участь візьмуть керівники та співробітники Інституту.

Сторони погодили перелік питань, які буде винесено на стратегічну сесію, зокрема нову концепцію поширення знань про СКУ та українську діаспору в Україні в сучасних умовах й ін.

Зустріч команди МІОКу з Наталією Пошивайло-Таулер, Регіональною Віцепрезиденткою Східної, Південної та Південно-Східної Азії, Океанії та Африки Світового Конгресу Українців (СКУ).

19 травня, за ініціати́ви Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Львівської політехніки у форматі відеоконференції відбулася зустріч команди МІОКу з Наталією Пошивайло-Таулер, Регіональною Віцепрезиденткою Східної, Південної та Південно-Східної Азії, Океанії та Африки Світового Конгресу Українців (СКУ).

«Нам цікавий цей регіон – південна півкуля. Маємо багато ідей, проєктів, які готові вам запропонувати. Сьогодні це лише перший етап. Ми хотіли б детальніше ознайомитися з українськими громадами, які є під Вашою юрисдикцією, та обговорити напрями для співпраці», – наголосила на початку зустрічі Ірина Ключковська, директорка МІОКу.

Наталія Пошивайло-Таулер розповіла, що працює з представниками 27 українських громад з Австралії, Нової Зеландії, Малайзії, Китаю, Індії, Монголії, Сінгапуру, Індонезії, Гонконгу, Об'єднаних Арабських Еміратів, Лівану, Мозамбіку, Південно-Африканської Республіки, Туреччини та інших країн, з яких лише Австралія є членом СКУ. Решта – це представники організацій, які функціонують як асоційовані члени, та ті, що підтримують зв'язок зі СКУ.

Віцепрезидентка презентувала розроблену стратегію співпраці в межах регіону, розповіла про особливості внутрішньої комунікації, про пріоритетні напрями діяльності, про політичну діяльність, культурну дипломатію, а також ідеї менторства для нових громад та розвитку українського шкільництва за кордоном.

«Стара діаспора – марафонці, молоді громади – спринтери, які мають великий запал, але ще не мають такої витримки. Нам важливо – об'єднати одних і других, щоб українська справа тривала, щоб була тяглість, поповнення», – зазначила Н. Пошивайло-Таулер.

У відповідь на озвучені пріоритетні напрями діяльності працівники МІОКу коротко представили напрацювання Інституту, які можуть бути корисними для громад країн Азії, Африки та Океанії насамперед у сфері вивчення української мови як іноземної. Велике зацікавлення у Н. Пошивайло-Таулер викликав новий проєкт МІОКу «Портал «Український освітній всесвіт». «Це дуже потрібний проєкт. Мені цього дуже бракує, – наголосила пані Пошивайло-Таулер, – я чомусь була переконана, що така карта українських шкіл у світі вже існує. Але я помилилася».

Науковці МІОКу поділилися першими здобутками в започаткованій співпраці з Асоціацією українців у ПАР та розповіли про подальші заплановані дослідницькі кроки.

На завершення учасники зустрічі обговорили план, тематику та формат майбутніх спільних заходів, зокрема відеоконференції, вебінари тощо.

Для довідки

Наталя Пошивайло-Таулер була обрана на посаду Регіональної віцепрезидентки Східної, Південної та Південно-Східної Азії, Океанії та Африки Світового Конгресу Українців після реорганізації СКУ в 2018 р.

Народилася і виросла в Полтаві (Україна). З 1997 до 2013 р. проживала в Новій Зеландії і брала активну участь у роботі української громади. У 2010–2013 рр. була Головою Об'єднання Українців Нової Зеландії (Північні регіони). З 2013 р. мешкає в Мельбурні (Австралія). Була Головною Виховницею осередку СУМ у Мельбурні, головою відділу Союзу Українок та вчителькою Української суботньої школи імені Лесі Українки.

У професійному середовищі п. Пошивайло-Таулер є спеціалістом з підготовки тендерів у Технологічному Інституті Бокс Хіл, який визнано найкращим навчальним закладом Австралії у 2016 р.

Сесія стратегічного планування СКУ та МІОК

21 травня, відбулася сесія стратегічного планування Світового Конгресу Українців (СКУ) та Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК).

У події, яка відбулася в режимі онлайн, взяли участь Павло Грод, президент СКУ, Юрій Бобало, ректор Національного університету «Львівська політехніка», Ірина Ключковська, директорка МІОКу, Стефан Романів, перший віце-президент СКУ, Анна Кісіль, голова СФУЖО, друга віце-президентка СКУ, регіональні віце-президентки Наталія Пошивайло-Таулер та Віра Коник, виконавча директорка СКУ Марія Купріянова, членкиня ексекютиви СКУ Ярослава Хортяні, директор представництва СКУ в Україні Сергій Касянчук та команда працівників МІОКу.

Предметом обговорення стало стратегічне партнерство СКУ та МІОКу, реалізовані у 2019 р. заходи і проєкти, планування наступного етапу співпраці у 2020–2021 рр.

Зустріч відкрили Юрій Бобало, ректор Львівської політехніки, та Павло Грод, президент СКУ.

Юрій Бобало відзначив, що ефективна взаємодія між Львівською політехнікою та Світовим Конгресом Українців триває вже понад десятиліття. За словами ректора Львівської політехніки, «ми спільно провели десятки заходів, конференцій, Річних нарад, Дні української діаспори з нагоди 50-ліття СКУ. Без сумніву, рушієм цих подій в Україні, як і сотень презентацій діяльності СКУ, був і залишається наш Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою». На думку Юрія Бобала, «така стратегічна сесія – це правильний і корисний захід, який допоможе чітко окреслити завдання і траєкторію руху, якою будемо рухатися для їх виконання».

Павло Грод зазначив, що щорічні планувальні сесії стали доброю традицією СКУ та МІОКу. За словами президента СКУ, «сьогодні час безпрецедентних викликів для світового українства, а МІОК є прекрасним прикладом того, як виклики можуть перетворитися на нові можливості, мостом, який об'єднує діаспору та Україну».

Павло Грод відзначив важливі заходи, які провів МІОК у 2019 р. і в яких взяли участь провідники СКУ, зокрема проведення у стінах Львівської політехніки Першої Міжнародної Асамблеї «Українка у світі: професіоналізм, активізм, традиція», створення виставки «СФУЖО – 70», проведення семінарів з Оксаною Винницькою, Почесним консулом Канади в Україні, виконання навчальних проєктів, таких як освітні вебінари, які СКВОР СКУ проводить у співпраці з МІОКом.

Президент СКУ звернув увагу учасників сесії на важливості реалізації спільних проєктів в умовах нового, «віртуального», світу та анонсував пілотні ініціативи, серед яких співпраця СКУ та МІОКу з дослідження українських громад у світі, а також партнерство СКВОР СКУ у

рамках проекту МІОКу «Український освітній всесвіт», які стануть важливою компонентою у реалізації одного з ключових пріоритетів СКУ – виховання свідомого українця.

Ірина Ключковська відзначила важливість проведення сесій стратегічного планування між СКУ та МІОКом, перша з яких відбулася у 2019 р. За словами директорки МІОКу, нова модель стратегічного планування не лише створила можливості окреслити та реалізувати конкретні спільні кроки та проекти, але й дозволила вийти системній співпраці СКУ та МІОКу на якісно новий рівень.

Ірина Ключковська зазначила, що у планах співпраці МІОКу та СКУ на 2020–2021 рр. є реалізація проекту «Український освітній всесвіт: інтерактивна карта та форум українознавчих освітніх закладів», завдяки якому ми не лише створимо комунікаційну платформу для українських освітян, але й зможемо продемонструвати феномен української нації у світі; реалізація освітніх вебінарів зі СКВОР СКУ; поширення знань про СКУ в академічних середовищах України та залучення української студентської молоді до аналітичної і просвітницької роботи у співпраці з СКУ.

За словами Ірини Ключковської, амбітним завданням для команди МІОКу є показати Україні масштаб Світового Конгресу Українців, його діяльності та постатей.

Андрій Яців, заступник директорки МІОКу, представив ключові проекти та заходи, які Інститут реалізував у 2019 році в рамках співпраці з СКУ та світовим українством, наукові та просвітницькі заходи МІОКу.

Оксана П'ятковська, заступниця директорки МІОКу, окреслила ключові проекти Інституту на 2020-й рік, зокрема анонсувала присвячену пам'яті Ірини Бекешкіної панельну дискусію «Українська мова у світі: імпульси з України», яка відбудеться онлайн 25 червня 2020 р. як перший із серії заходів напередодні Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?»

Стефан Романів, перший віце-президент СКУ, подякував МІОКу за реалізовані проекти, відзначив важливість освітнього та просвітницького напрямів МІОКу і необхідність формування обізнаності українського суспільства про діяльність Світового Конгресу Українців.

Анна Кісіль, голова СФУЖО та друга віце-президентка СКУ, висловила подяку ректорові Львівської політехніки професору Юрієві Бобалу, а також команді МІОКу на чолі з Іриною Ключковською за ефективну співпрацю, зокрема у рамках організації та проведення Асамблеї «Українка у світі», виставки «СФУЖО – 70», а також відзначила ряд важливих напрямів майбутньої співпраці МІОКу, СКУ та СФУЖО, зокрема у ділянках освіти та культури. Серед актуальних заходів – Конкурс ім. Марусі Бек, організований СФУЖО у партнерстві з МІОКом, та акція МІОКу «Леся – Українка. І Ми – Українці» до 150-ліття від дня народження Лесі Українки.

Ярослава Хортяні, членкиня Екзекутивного комітету СКУ, президентка СКУ (2005–2019) відзначила важливість співпраці СКУ та МІОКу та зазначила, що Інститут є ключовою організацією в Україні, яка працює для світового українства. Ярослава Хортяні підкреслила актуальність реалізації проекту МІОКу «Віртуальний музей світового українства «Український всесвіт»».

Наталія Пошивайло-Таулер, регіональна віце-президентка СКУ у Східній, Південній та Південно-Східній Азії, Океанії та Африці відзначила актуальність проекту «Український освітній всесвіт», наголосила на необхідності залучення широкої аудиторії освітян до його наповнення та підкреслила актуальність створення віртуального музею світового українства.

Віра Коник, регіональна віце-президентка СКУ у Східній Європі та голова Конгресу українців Естонії, розповіла про співпрацю з Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою та підтримала проєкт МІОКу щодо створення віртуального музею світового українства. Віра Коник зазначила, що актуальним питанням сьогодні є дослідження

українських громад у діаспорі, поширення української мови у світі, а також поширення знань про СКУ, зокрема через співпрацю зі ЗМІ.

Сергій Касянчук, директор представництва СКУ в Україні, відзначив ефективність співпраці між СКУ та МІОКом та поінформував учасників сесії про ще один важливий аспект взаємодії, а саме – спільну участь з Іриною Ключковською у роботі Секретаріату VII сесії Патріаршого Собору УГКЦ, темою якого стане «Еміграція, поселення і глобальна єдність УГКЦ».

Резюмуючи обговорення, сторони погодились продовжити системну співпрацю, погодили наступні взаємні кроки на найближчу й дальшу перспективи та шляхи їх втілення.

- **Зустріч працівників МІОКу з Сергієм Касянчуком, директором представництва Світового Конгресу Українців**

10 червня, відбулася відеозустріч працівників МІОКу з Сергієм Касянчуком, директором представництва Світового Конгресу Українців (СКУ) в Україні, співпраця з яким триває 15 років.

Відкриваючи зустріч, Ірина Ключковська, директорка МІОКу, підкреслила, що Сергій Касянчук є важливою фігурою українського руху за кордоном, яка транслює політику СКУ в Україні, налагоджує мости між світовим українством та українською державою.

«Насамперед ми хотіли би подякувати Вам за цю самовіддану і жертвну працю, – зазначила Ірина Ключковська, – адже Ви розвиваєте важливу українську справу, яка стосується не лише України в її територіальних межах, а й усього українського світу».

Директор представництва СКУ окреслив найбільш актуальні проблеми, які сьогодні намагається розв'язати СКУ, розпочавши розмову з того, що «виклики є щодня і щоразу нові, їхня динаміка лише зростає; процеси в Україні та у світі дуже швидко змінюються і важливо насамперед розуміти, де ми є і куди маємо рухатися».

Окрім війни, яку розв'язала Російська Федерація проти України, новим викликом стала пандемія коронавірусу, яка продемонструвала низький рівень готовності влади до вирішення питань української міграції, зокрема трудової. Таким чином, робота СКУ сьогодні зосереджена навколо розроблення законодавчих ініціатив для врегулювання проблем трудової міграції та питань множинного громадянства, вивчення міграційних процесів загалом. Нещодавно СКУ створив робочу групу з питань трудової міграції, серед завдань якої є: захист прав українських трудових мігрантів у країнах перебування; вплив на формування політики уряду щодо зовнішньої трудової міграції в Україні; реінтеграція трудових мігрантів, які повернулися до України.

На думку СКУ, в Україні відсутня системна державна міграційна політика, існує потреба в державній інституції, яка б займалася цими питаннями, а постійна зміна політиків і відсутність фахівців лише загострюють цю проблему. «Я вдячний МІОКу, який впродовж багатьох років виносив на обговорення питання трудової міграції на наукових конференціях, залучав експертів та розробляв пропозиції до влади. Сьогодні ці напрацювання є дуже корисними для нашої роботи» – підкреслив Сергій Касянчук.

У контексті цього Ірина Ключковська зазначила, що вже багато років Інститут стоїть на засадах того, що має бути сформований окремий орган влади, який мав би забезпечувати політику співпраці з українцями за кордоном: «Має бути чітка вертикаль, і тільки тоді будуть забезпечені послідовність і системність. Відсутність єдиного органу, функцією якого була б координація роботи департаментів у різних відомствах, не сприяє ефективній та злагодженій роботі».

Окрім питання захисту прав українських мігрантів і необхідності формування окремого органу влади з питань світового українства, учасники зустрічі обговорювали актуальність вивчення міграційних процесів і проведення комплексних досліджень, адже формування

міграційної політики не може бути ефективним без моніторингу та аналізу реальної ситуації. Тому працівники МІОКу коротко представили соціологічні дослідження, які провів Інститут, починаючи з 2014 р. Мета цих досліджень – вивчення міграційних настроїв серед студентської молоді, зокрема напередодні візової лібералізації, аналіз стану українського шкільництва за кордоном і потреб українських шкіл, а також українського громадського активізму в країнах ЄС та особливостей української міграції до Південно-Африканської Республіки.

Окремо Сергій Касянчук окреслив розвиток законодавчого процесу у сфері множинного громадянства, розповів про усі складнощі та представив позицію СКУ в цьому питанні.

«Кордони зникають, – наголосив Сергій Касянчук, – в умовах глобалізації нам потрібно розглядати нас всіх, українців в Україні та поза нею, як єдине ціле, шукати те, що нас об'єднує, працювати на одну ціль. У цьому вся логіка співпраці, співдії України та діаспори, адже СКУ відстоює інтереси «старої» діаспори, і нових мігрантів».

«У цій тезі закладений основний концепт – концепт єдності, – підкреслила Ірина Ключковська, – і якби це зрозуміла держава, то ми були би ближчі до успіху. Пане Касянчук, Ви фактично озвучили гасло діяльності нашого Інституту – працюємо на об'єднання».

На завершення зустрічі учасники дійшли спільного висновку, що попереду ще багато роботи і лише спільними зусиллями можна вирішити ці глобальні питання.

- **МІОК взяв участь у Першому віртуальному Форумі СКУ «Єднаємось Україною» та Річних загальних зборах**

17 жовтня, відбувся Перший віртуальний форум Світового Конгресу Українців «Єднаємось Україною». Партнером події став Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка».

Учасники Форуму – керівники СКУ та видатні українці діаспори, які у рамках телевізійного та онлайн-марафону представили ключові напрями діяльності Світового Конгресу Українців і високі досягнення українців з усього світу в різних суспільних ділянках.

У неділю, 18 жовтня, відбулися Річні загальні збори СКУ, участь в яких у якості почесної гості взяла Ірина Ключковська, директорка МІОКу, а також заступник директора Андрій Яців.

Делегати та гості заслухали звіт Павла Грода, Президента СКУ, у якому очільник організації представив важливі результати діяльності, розповів про функціонування оновлених керівних органів СКУ, працю команди регіональних віцепрезидентів, рад та комісій, окреслив стратегічні напрями роботи на найближчу перспективу.

Окремо Президент СКУ розповів учасникам Річних загальних зборів про співпрацю СКУ з МІОКом, як одним із ключових партнерів СКУ поряд з українськими дипломатичними установами за кордоном та українськими церквами. Так, у рамках стратегічної взаємодії, у цьому році було проведено серію освітніх вебінарів (у співпраці зі СКВОР), заходи Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?», реалізовано ключові етапи проєкту «Український освітній всесвіт: інтерактивна карта та форум українознавчих освітніх закладів», та ін.

З нагоди проведення Першого віртуального форуму СКУ «Єднаємось Україною» та Річних загальних зборів було оприлюднене вітання від МІОКу, у якому, зокрема, йшлося:

«Вражають масштаби поставлених завдань, серед яких: візія нової успішної України, що будується в синергії зі світовою українською спільнотою; розвиток нових напрямів культурної дипломатії, молодіжного лідерства, освіти; гуртування українських громад за кордоном; залучення бізнесу та інвестицій у нашу державу; відстоювання правди про Україну у світі; протидія російській гібридній агресії. Водночас головними героями усіх цих фундаментальних процесів і надалі залишаються закордонні українці та їхнє єднання з Батьківщиною, де б волею обставин вони не жили і ким би не були.

Вбачаємо у сьогоднішній події історичну знаковість і тяглість, адже вже понад пів століття СКУ послідовно виконує об'єднавчу функцію для мільйонів українців у всьому світі, консолідує громади з-понад 60 країн світу, гуртує різні покоління українців навколо спільних цінностей та любові до Батьківщини. Завдяки СКУ сьогодні Світове українство є, як ніколи, потужною силою з чітким баченням нашого великого майбутнього».

2. Співпраця зі СФУЖО :

Презентація виставки «СФУЖО – 70». Участь у Форумі «Жінка в науці»

З нагоди Всесвітнього дня жінок та дівчат в науці працівники МІОКу взяли участь у роботі Форуму «Жінка в науці», ініційованого Науковим Товариством ім. Шевченка у Львові. Форум відбувся 11 лютого, в приміщенні Львівського Будинку вчених.

На події МІОК представив виставку про видатних голів Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) з нагоди 70-ліття, які є успішними як у професійній сфері, так і громадському житті. Виставка авторства Марти Кебало, науковиці зі США, докторки антропології, голови представництва СФУЖО при Економічній і Соціальній Раді ООН, та Андрія Яціва, заступника директора МІОКу, викликала неабиякий інтерес серед науковиць-представниць львівських вишів та інститутів НАН України.

Як зазначає Анна Кісіль, голова СФУЖО, важливо, щоб активні та успішні жінки з України та діаспори пізнавали одні одних, що у майбутньому допоможе творити спільні проекти.

Також Інститут представив виставку про видатних особистостей – жінок української діаспори та їхні висловлювання про значення української мови для них особисто та для життя громади. Зокрема МІОК представив цитати Христі Фріланд, віцепрем'єр-міністерки Канади, Мирослави Гонгадзе, головної редакторки «Голосу Америки», Віри Вовк, української поетеси з Бразилії, лауреатки Національної премії ім. Шевченка, та ін.

З вітальним словом до учасниць від імені Львівської політехніки, МІОКу та СФУЖО звернулася к. пед. н., доц. Ірина Ключковська, директорка МІОКу, висловила вдячність організаторці події Лідії Бойчишин, заступниці голови НТШ, та підкреслила, що «сучасна жінка-українка продовжує, започатковану попередницями з минулих часів і епох, традицію розвитку науки як в Україні, так і в діаспорі, утворюючи в такий спосіб нашу країну в міжнародній науковій спільноті».

- **Сесія стратегічного планування Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК).**

9 жовтня, в режимі онлайн відбулася сесія стратегічного планування Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК).

З боку СФУЖО в сесії взяли участь Анна Кісіль, голова СФУЖО, Євгенія Петрова, перша заступниця голови СФУЖО, Марія Фінів, третя заступниця голови СФУЖО та Марта Кебало, голова представництва від СФУЖО в Економічній та Соціальній раді ООН.

МІОК представляли Ірина Ключковська, директорка, Андрій Яців та Оксана П'ятковська, заступники директора, а також Олена Мицько, провідна фахівчиня Інституту.

Розпочинаючи стратсесію, Євгенія Петрова підбила підсумки роботи СФУЖО за попередній рік, зокрема, тих проектів та заходів, у яких МІОК виступив співорганізатором чи партнером, а також наголосила, що Перша Міжнародна Асамблея «Українка у світі: професіоналізм, активізм, традиція», яка відбулася з нагоди 70-ліття СФУЖО у Львівській політехніці 1-4 вересня 2019 р., стала одним із найуспішніших спільних заходів МІОКу та СФУЖО, адже

«виконала одну з найважливіших цілей – об'єднати і налагодити комунікацію між українками у світі».

«Ми щиро вдячні пані Ірині Ключковській та Інституту за таку чудову ініціативу та потужний захід. Коли у січні 2019 року ми підписували Меморандум про співпрацю з МІОКом, то навіть не могли уявити, наскільки успішною може бути Асамблея. Цю роботу слід продовжувати та зробити проведення Асамблеї СФУЖО регулярним заходом, адже вона також дає можливості для майбутніх напрацювань, для виявлення актуальних проблем та вироблення правильних кроків. Лише поєднавши наші сили ми зможемо помножити наш успіх!», – підкреслила Анна Кісіль.

Крім того, за словами Голови СФУЖО, «Мультимедійна виставка «СФУЖО – 70», де ми змогли представити нашу сімдесятилітню історію – ще один не менш успішний спільно реалізований проєкт. Дуже важливо, що МІОКу вдалося організувати та провести презентацію виставки «СФУЖО – 70» не лише в рамках Асамблеї та Форуму «Жінка в науці», але й у Кабінеті Міністрів України, адже це був перший масштабний захід у стінах уряду, присвячений діяльності СФУЖО».

Ірина Ключковська погодилася, що «Асамблея – одна з найкращих діаспорних подій, яка дала потужний імпульс на майбутнє, тому вона має бути регулярною і відбуватися в різних країнах світу; ця ідея має жити й розвиватися». Також очільниця МІОКу представила майбутні проєкти партнером яких Інститут запрошує стати СФУЖО.

Під час стратсесії учасники погодили питання, пов'язані з реалізацією розпочатого Літературного конкурсу імені Марусі Бек «Що можу я, українка третього тисячоліття?»; обговорили можливості створення електронної версії виставки «СФУЖО – 70», її розширення та наповнення новими матеріалами; поділилися ідеями щодо розвитку українського шкільництва за кордоном; підкреслили актуальність видання підручників з української мови як іноземної, проведення українознавчих шкіл, нових конкурсів серед дітей та молоді в діаспорі, а також міжнародних конференцій, симпозіумів і панельних засідань із проблем функціонування української мови, формування та розвитку нових українських громад за кордоном.

У контексті погодження заходів із відзначення ювілейних дат, основну увагу учасники зосередили на проєктах МІОКу, присвячених 150-літтю від дня народження Лесі Українки.

Результати обговорень і накреслених кроків лягли в основу дорожньої карти на наступний рік та будуть представлені до затвердження на Річних Нарадах СФУЖО, що заплановані на 1 листопада 2020 року.

• МІОК взяв участь у Річних нарадах СФУЖО

1 листопада, відбулися онлайн Річні наради Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, у роботі яких взяли участь делегатки складових організацій із 25 країн світу, почесні гості, серед яких Катерина Левченко, Урядова уповноважена з питань гендерної політики, а також Ірина Ключковська та Оксана П'ятковська, які представляли МІОК – партнера СФУЖО.

З вітальним словом виступили також Владика Степан Сус, голова Пасторально-міграційного відділу УГКЦ, Павло Грод, президент Світового Конгресу Українців, Наталія Федорович, керівниця секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Від імені Львівської політехніки і ректора, професора Юрія Бобала, та МІОКу учасниць події привітала Ірина Ключковська, підкресливши життєстійкість організації, яка за будь-яких умов не припиняє своєї роботи і активності. «Сила СФУЖО – це, перш за все, її люди, які беруть на себе відповідальність за прийняття рішень; це вміння давати відповіді на нові виклики, бути гнучкими і відважними водночас», – зазначила директорка МІОКу, підкресливши роль лідерки організації Анни Кісіль, якій випало очолити організацію в цей

важкий для людства час, зумівши змобілізувати навколо себе дієвих, активних жінок.

На події звучали слова подяки на адресу Львівської політехніки та МІОКУ, який не лише був основним організатором однієї з наймасштабніших подій СФУЖО – Міжнародної асамблеї «Українка і світі: професіонізм, активізм, традиція», що відбулася у 2019 році в Національному університеті «Львівська політехніка», але є партнером у реалізації численних спільних проєктів, зокрема Міжнародного літературного конкурсу ім. Марусі Бек. Слід зазначити, що лівову частину роботи з організації та проведення конкурсу здійснили працівники МІОКУ Наталя Мартинишин, Оксана Галайчук, Ігор Калинець, Ірина Українська. Церемонія нагородження лауреатів відбудеться згодом.

МІОК висловив готовність й надалі підтримувати ініціативи СФУЖО, продовжувати співпрацю в рамках розпочатих проєктів, а також розвивати нові напрями взаємодії.

- **Підведення підсумків XXXII Міжнародного літературного конкурсу ім.Марусі Бек «Що можу я, українка III тисячоліття?»**

15 листопада, відбулася урочиста подія – підведення підсумків XXXII Міжнародного літературного конкурсу імені Марусі Бек «Що можу я, українка III тисячоліття?», який організовувала СФУЖО у партнерстві з МІОКом, що є ще одним кроком у виконанні Меморандуму про співпрацю, підписаного у 2019 році між двома структурами.

Метою Конкурсу було:

вшанувати пам'ять та популяризувати ім'я українки Марії Бек, почесної членкині СФУЖО, політичної та громадської діячки, правозахисниці, яка своїм прикладом служіння Батьківщині показала українському жіноцтву за кордоном шлях боротьби за власні права і свободи та інтереси України;

привернути увагу до Українського жіночого руху за кордоном як до потужного інструменту, що в усі часи протистояв асиміляції українців;

спонукати українок з усього світу об'єднуватися для активної діяльності на благо України;

стимулювати молодих творчих українок розвивати свої таланти.

У Конкурсі взяли участь молоді українки з усього світу, зокрема з Австралії, Італії, Польщі, США, Канади, Франції, Бельгії, України.

Координаторкою проєкту від МІОКУ було обрано Наталію Мартинишин, якій чи не найбільше завдячуємо успіхом його реалізації.

Ірина Ключковська, директорка МІОКУ, вітаючи учасниць події-підсумку Конкурсу імені Марусі Бек, наголосила на ролі та значенні СФУЖО у збереженні та плеканні української тотожності молоді в діаспорі та подякувала за можливість для Інституту долучитися до цього проєкту-промоції на вшанування легендарної Марусі Бек. Бо саме популяризація імен видатних українців є для МІОКУ одним із пріоритетних завдань.

МІОК, розуміючи важливе просвітницьке значення Конкурсу, активно працював впродовж 2020 року, допомагаючи СФУЖО, зокрема з виконанням таких завдань: розробкою положення про Конкурс, його логотипу (авторка Ірина Українська, дизайнерка графічних робіт МІОКУ), промоційної листівки, проєкту диплому для учасниць; створенням сторінки Конкурсу у мережі Facebook.

Ірина Ключковська працювала в організаційному комітеті Конкурсу, долучаючись до усіх робочих нарад і подій СФУЖО, пов'язаних із цим проєктом. Працівники Інституту – Ігор Калинець, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, Оксана Галайчук, кандидатка філологічних наук, наукова співробітниця МІОКУ, та Наталія Мартинишин, провідна фахівчиня МІОКУ, склали основу журі Конкурсу і опрацювали всі 87 робіт, які надіслали учасниці з України та з-за кордону. За результатами оцінок, журі Конкурсу

визначили переможниць із України. Окрім цього, МІОК взяв на себе обов'язок і перевірів роботи усіх 13 переможниць на оригінальність (плагіат).

Інститут не залишився осторонь і від організації підсумкового заходу Конкурсу, на якому СФУЖО урочисто назвала переможниць. Зокрема, завдяки зусиллям МІОКу, конкурсанти з України підготували зворушливі відеопривітання, в яких розповіли, чому для них було важливо брати участь у Конкурсі і чому надалі молодим українкам варто долучатися до таких проєктів.

Додаток №5

3. Презентації:

- **Онлайн-зустріч «Чому культурна дипломатія – це важливо? Досвід українців Франції» з Вікторією Делленжер, співзасновницею Центру Анни Київської у Франції**

10 липня, Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою провів онлайн-зустріч «Чому культурна дипломатія – це важливо? Досвід українців Франції» з Вікторією Делленжер, співзасновницею Центру Анни Київської у Франції.

Учасниками події також стали: Владика Гліб Лончина, Апостольський адміністратор єпархії святого Володимира Великого в Парижі для українців візантійського обряду у Франції, країнах Бенілюксу та Швейцарії Української Греко-Католицької Церкви, професор Юрій Бобало, ректор Національного університету «Львівська політехніка», Данило Ярема, почесний консул Франції у Львові, Оксана Юринець, народна депутатка України Верховної ради України VIII скликання, професорка Львівської політехніки, громадська діячка-членкиня Громадської організації «Мережа захисту національних інтересів АНТС», Марія Купріянова, виконавча директорка Світового Конгресу Українців та Ірина Ключковська, директорка МІОКу, а також представники українських громад за кордоном, академічних середовищ, студентства. Модератором зустрічі був Андрій Яців, заступник директора МІОКу.

Ключовою темою обговорення стала культурна дипломатія та досвід Центру Анни Київської у Франції, інституції, яка знаходиться у середньовічному містечку Санліс, поруч із Парижем, і, попри короткий час свого існування, зуміла стати знаковим українським культурним осередком на мапі Європи.

Поява Центру Анни Київської у 2013 р. спричинила значний резонанс в українському та західному суспільстві, зокрема у закордонних та українських медіа. Сьогодні Центр діє як майданчик культурної дипломатії, у ньому відбуваються концерти, виставки, втілюються освітні проєкти для молоді, проходять історичні конференції, а також заходи, присвячені Анні Київській. Проєкти Центру Анни Київської неодноразово доводять тезу про стратегічну важливість культурної дипломатії, здатність культури бути кращим «провідником» цінностей та меседжів до суспільств-реципієнтів, аніж традиційні інструменти дипломатії.

Відкрив зустріч Юрій Бобало, ректор Національного університету «Львівська політехніка», який зазначив, що постановня на французькій землі Центру Анни Київської, унікальної структури, базованої на цінностях та з чітко вираженою місією свідчити європейській спільноті про європейську Україну, стало, без перебільшення, новою сторінкою в сучасній історії нашої держави. На думку Юрія Бобала, спілкування з пані Делленжер та лідерами українського походження за кордоном, у рамках зустрічей, які системно організовує МІОК, є дуже цінним досвідом для львівських політехніків та усіх, хто долучається до цих подій.

Головною гостею заходу стала Вікторія Делленжер, співзасновниця Центру Анни Київської у Франції, експертка з міжнародних відносин, комунікацій, партнерств та розвитку, громадська, культурна діячка українського походження, що мешкає у Парижі та працює у штаб-квартирі ЮНЕСКО.

«Україна має ініціювати та модерувати діалог з іншими країнами, а не бути темою

обговорення» – слова Вікторії Делленжер, якими модератор розпочав представлення гості. За словами пані Вікторії, французи, європейці, американці сьогодні «заінтриговані» українською культурою. Саме тому, місія Центру – зробити так, щоб кожен француз знав українського письменника, побачив український фільм, відвідав Україну.

На думку Вікторії Деллінжер, ключове завдання української культурної дипломатії «розкривати нашу душу», дати розуміння усьому світу яким є наше ДНК, хто такі українці і звідки ми походимо. Саме це стане основою налагодження ефективніших міжнародних зв'язків, міцним фундаментом для розуміння себе та своїх партнерів у світі.

Вікторія Делленжер розповіла історію створення Центру Анни Київської у Франції, представила програми Анни Київської, які реалізує Центр, зокрема Дні Анни Київської, проєкт «Різдво у Королівстві Анни Київської», віртуальні екскурсії, популяризацію постаті Королеви Анни через наукові дослідження; французько-українські програми, серед яких Дні пам'яті Голодомору у Санлісі та Парижі, виставки «Українські митці Парижу 1930-1939», презентації книг, покази фільмів, концерти; європейські програми, зокрема проєкт «Поліфонія», акція «Україна-Європа SoftPower», резиденції європейських лідерів думок та ін., а також представила запланований проєкт «Європейські зустрічі Анни Київської».

До учасників зустрічі звернувся Владика Гліб Лончина, який підкреслив важливу роль УГКЦ у творенні Центру та зазначив, що духовна місія Церкви сьогодні тісно переплітається з культурною місією та виявляється у ній. За словами Владики, в житті Паризької єпархії УГКЦ втілюється принцип «живої парафії», місце зустрічі з Живим Христом, і цей досвід є вкладом у духовне, культурне життя сучасної Франції.

У дискусії взяв участь Данило Ярема, почесний консул Франції у Львові, який відзначив важливість повернення історичної правди – відновлення пам'яті про українське походження Анни Київської та створення Центру у Сенлісі. Це, на думку Данила Яреми, сприяє кращому розумінню сучасної України у французькому суспільстві загалом й у бізнес середовищах зокрема.

Оксана Юринець, народна депутатка України VIII скликання, професорка Львівської політехніки, звернула увагу учасників події на важливості взаємодії державних інститутів із українськими культурними інституціями у світі, які реалізують у своїй діяльності принципи культурної та народної дипломатії. На думку Оксани Юринець саме ці інструменти суттєво підсилюють Україну на інформаційному фронті.

Марія Купріянова, виконавча директорка СКУ, зазначила, що МІОК сьогодні є трендсеттером актуальних та цікавих дискусій та представила учасникам зустрічі проєкти Світового Конгресу Українців, які стосуються публічної та культурної дипломатії. За словами пані Купріянової, СКУ сьогодні виконує роль глобальної мережі української культурної дипломатії у світі, що відкриває світу Україну, єднає український народ та друзів України навколо спільних цінностей. На думку Марії Купріянової, сьогодні саме недержавні організації, громадянське суспільство відіграють ключову роль у розбудові культурної дипломатії, прикладом чому є діяльність Центру Анни Київської.

Ірина Ключковська, директорка МІОКу та ініціаторка події, підкреслила, що сьогодні культурна дипломатія є багатовекторною, мультидисциплінарною формою діяльності, що передбачає масштабний культурний обмін між звичайними людьми та доповнює зовнішню державну політику.

За словами пані Ірини, «перемогти супротивника не воюючи» – гасло, що походить з трактату Сунь-дзи «Мистецтво війни» та найбільш точно підкреслює місію культурної дипломатії, інструменту «м'якої сили». Саме це, на думку Ірини Ключковської, робить сьогодні Центр Анни Київської, перемагаючи шляхом утвердження української історичної правди поза межами України, зокрема у Франції, де діє потужне російське лоббі. Другою цінною рисою діяльності Центру, за словами пані Ірини, є глибока взаємодія із французьким, європейським

середовищем.

Попри обмежений регламент події, під час зустрічі вдалося обговорити низку важливих та актуальних питань, які прозвучали від учасників у Zoom та Facebook. Зокрема, однією із ключових тем стало залучення державних, бізнесових інститутів у якості стейкхолдерів та меценатів українських культурних інституцій за кордоном та в Україні.

- **Інтерактивна майстерня Ярини Ключковської «Герої, дракони і сила наративу: як завойовувати уми й серця за допомогою історій»**

3 жовтня, відбулася Інтерактивна майстерня Ярини Ключковської «Герої, дракони і сила наративу: як завойовувати уми й серця за допомогою історій».

Подія, яку організував Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою, стала відповіддю на запит від українських громад та організацій за кордоном, для яких сьогодні як ніколи важливо вміти бути ефективними в умовах великої конкуренції ідей та проєктів, коли інформація і комунікація стають ключовими інструментами боротьби.

Партнерами заходу стали Світовий Конгрес Українців, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада СКУ.

З вітанням до учасників події звернулися Ірина Ключковська, директорка МІОКу та Євгенія Петрова, перша віцепрезидентка СФУЖО.

На вебінар зареєструвалися громадські лідери з 31 країни світу. Для них цей захід став унікальною можливістю переосмислити свою комунікаційну стратегію та навчитися творити історії своїх інституцій і проєктів такими, що здатні захоплювати, та ставати ключем до успіху у їхній діяльності.

Авторські методики Ярини Ключковської, а також низка актуальних кейсів, які учасники розглянули під час вебінару, допомогли кожному із присутніх засвоїти та застосувати нові практичні навички для конструювання історій, уникаючи при цьому ряду характерних комунікаційних помилок; визначити свою цільову аудиторію та стейкхолдерів; навчитися будувати з ними ефективну комунікацію.

Формат події дозволив усім бажаючим сконструювати власні історії, презентувати та обговорити кейси своїх інституцій.

Подія не залишила нікого байдужим, про що свідчать десятки вдячних і захоплених відгуків під час та після закінчення вебінару.

- **Презентація «Європейський шлях українця: Михайло Паращук»**

23 грудня, МІОК за підтримки Посольства України в Республіці Болгарія й Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин у межах проєкту «діасПОРАзнати» провів онлайн захід «Європейський шлях Українця. Михайло Паращук». Цією подією Інститут запросив громаду відкрити для себе велич постаті Михайла Паращука (1878–1963), знаного у світі та недооціненого на Батьківщині українського скульптора, архітектора, дипломата, громадського діяча, політв'язня.

Модерував зустріч Андрій Яців, заступник директора МІОКу. Він наголосив на видатному внеску М. Паращука в культуру Європи через призму української ідентичності, яку він завжди підкреслював: «Його шлях простягся багатьма європейськими містами та регіонами – це Тернопіль, Варшава, Мюнхен, Відень, Львів, Москва, Київ, концтабір Талергоф, Ревелі, Раштатт, Софія... Він реалізував свій талент у скульптурі, архітектурі, студентському активізмі, політиці, дипломатії. Він автор низки визначних мистецьких пам'яток: монумента Адамові Міцкевичу у Львові, художнього оформлення різноманітних будівель у Болгарії,

Україні, Угорщині, Франції, десятків унікальних скульптурних портретів, творів декоративної, монументальної скульптури в різних мистецьких жанрах».

На початку заходу з вітальним словом від Львівської політехніки виступила проф. Наталія Чухрай, докторка економічних наук, проректорка з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Університету. Вона, з-поміж іншого, виокремила, що М. Паращук був студентом Львівської Політехніки, навчався в знаменитого професора Антона Попеля.

Віталій Москаленко, Надзвичайний та Повноважний Посол України в Болгарії зазначив, що постать М. Паращука не достатньо вшановують в Україні, хоч той заслуговує на таку саму славу, як його вчитель Огюст Роден. Особливу увагу у своїй розповіді амбасадор приділив високому рівню моральності М. Паращука, його лідерській ролі в середовищі української діаспори Болгарії. В. Москаленко згадав дослідницькі праці на пошанівок великого українця, видані зусиллями Посольства України в Болгарії, зокрема фундаментальну книгу «Професор Михайло Іванович Паращук. Український скульптор і видний громадський діяч». Пан посол зазначив: «У Болгарії кажуть, що навіть земля під нігтями цього скульптора була українською. Тож поширювати знання про Паращука задля пошанування його на належному рівні є святою справою, спільною для всіх нас».

Основною частиною заходу стала доповідь Анни Тертичної, радниці Посольства України в Республіці Болгарія. У своїй промові пані Тертична розкрила ключові віхи життя й творчості М. Паращука, продемонструвавши рідкісні світлини, які вона віднайшла в процесі своєї дослідницької діяльності, та зразки його мистецької спадщини. А. Тертична акцентувала на періоді життя М. Паращука в Софії – причому і як митця, і як громадського діяча. З-поміж іншого, вона розповіла про опіку видатного уродженця Тернопілля над гідним пошануванням пам'яті Михайла Драгоманова, знаного українського вченого, що свого часу працював у тамтешньому університеті, і поруч із могилою якого, згідно із заповітом М. Паращука, поховали і його самого. А. Тертична підкреслила: «Дуже необхідним проєктом, який вимагає консолідації багатьох дослідників та інституцій, є видання сучасного каталогу всієї творчої спадщини Михайла Паращука; це дослідження має бути монументальним, якісним, із чудовими ілюстраціями».

Проф. Ірина Матяш, докторка історичних наук, голова Правління Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин, зосередилася на розкритті аспектів дипломатичної роботи М. Паращука. Зокрема, вона детально розповіла про дипломатичну місію УНР у Таллінні (Естонія), яку очолював М. Паращук, продемонструвала низку рідкісних фотографій того періоду. Пані Матяш наголосила на драматизмі Паращуківської біографії, пов'язаному з його вимушеною еміграцією після встановлення радянської влади: «Щойно він повернувся з таборів для військовополонених додому, йому знову довелося збиратися, і, як виявилось, вже ніколи не повернутися на батьківщину».

Про мистецьку спадщину М. Паращука розказав проф. Роман Яців, проректор Львівської національної академії мистецтв, кандидат мистецтвознавства. Він зазначив: «Дуже цікавим і перспективним є дослідження періоду життя Паращука в німецьких таборах для військовополонених, його значення для становлення молодих українських митців (а їх було десятки), яким він тоді давав ґрунтовні знання про скульптуру та архітектуру. Цей пласт потребує додаткового дослідження, адже оту мистецьку педагогіку Михайло Паращук згодом утілював у своїх мистецьких творах. Це варто розглядати не в контексті суто реалізму чи імпресіонізму, а в контексті його власного стилю. Бо Паращук реалізовував авторську модель пластики дуже успішно».

Оксана Жеплинська, завідувачка відділу українського мистецтва XVIII – початку XX ст. Національного музею у Львові ім. А. Шептицького, продемонструвала спадщину митця у фондах Музею, підкресливши: «Співпраця з музеєм, який заснував Андрей Шептицький, посідає важливе місце в долі Михайла Паращука. Вона була особливо плідною у 1905-1908 роках, коли на запрошення Владики Андрея Паращук працював тут консультантом із питань

реставрації скульптура і проявив себе досвідченим фахівцем своєї справи». У своїй презентації пані Жеплинська продемонструвала роботи М. Паращука, які зберігаються у Фондах Національного музею, з-поміж них: погруддя Василя Пачовського, Василя Стефаника, Станіслава Людкевича, а також серія скульптур з народного життя – «Танок – селянин», «Танок – селянка», «Правда», «Самітна», «Скрипачка».

Цікаві репліки прозвучали від Ірини Криворучки, працівниці Меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові, яка зосередилася на необхідності дослідження взаємин М. Паращука зі С. Людкевичем і Модестом Менцинським, та Валерія Власенка, який продемонстрував документи з галузевого архіву розвідки СБУ, де йшлося про підготовку замаху каральних органів СРСР на М. Паращука. Теплі слова сказала й Ольга Сорока, болгаристка, кандидатка філологічних наук, співпрацівниця МІОКу, яка була однією з ініціаторів цієї зустрічі.

Глядачі засипали доповідачів запитаннями, що засвідчило неабиякий інтерес до події.

4. Конкурси:

Проект «Леся – Українка. І Ми – Українці»

МІОК у партнерстві зі СФУЖО впродовж усього 2020 року працював над проектом «Леся – Українка. І Ми – Українці». Для його реалізації обрано форму відеоролика за участю дітей українського походження віком від 5 до 8 років із 30 країн світу. Разом з дітьми поезію Лесі Українки читатимуть українські зірки. Презентація проекту-відеоролика відбудеться у лютому 2021 року до 150-ліття від дня народження Лесі Українки.

Проект було започатковано, щоб:

популяризувати творчість Лесі Українки на глобальному та локальному рівнях;

залучити українські громади з-за кордону до реалізації спільних культурних проєктів в контексті поширення знань про Україну у світі;

сприяти формуванню в середовищах українців за кордоном та в Україні відчуття єдності.

Працівники МІОКу впродовж 2020 року виконали такі завдання:

- підготували концепцію проєкту;
- відібрали фрагменти поезії Лесі Українки для сценарію відеоролика;
- підготували і розіслали листи контактним особам з метою залучення дітей-учасників до проєкту;
- розподілили фрагменти поезії між 30 учасниками, які зголосилися до участі в проєкті;
- розіслали усім зголошеним учасникам технічні вимоги щодо зйомки відеофрагментів;
- опрацювали всі відеофрагменти від учасників з метою встановлення технічної відповідності відео;
- підготували рекомендації щодо покращення якості зйомки тим учасникам проєкту, яким не вдалося зняти фрагмент в добрій технічній якості з першого разу;
- опрацювали 30 анкет учасників для підготовки титрів відеоролика;
- комунікували із українськими зірками (їхніми представниками) щодо залучення їх до проєкту;
- підготували ілюстрації відповідно до концепції відеоролика;
- передали всі матеріали для монтування відеоролика фахівцям-партнерам.

- **Вебінар «Як взяти участь у Міжнародному конкурсі «Бренд Україна: творимо разом»**

15 грудня, на платформі «Zoom» відбувся ознайомлювальний семінар на тему: «Як взяти участь у Міжнародному конкурсі «Бренд Україна: творимо разом». Організаторами заходу виступили МІОК та Українська школа в ОАЕ «Софія», а його партнерами – СФУЖО та СКВОР СКУ. До цього вебінару долучилися близько сотні педагогів і керівників українських шкіл вихідного дня за кордоном, аби дізнатися умови нового міжнародного конкурсу для українських дітей у діаспорі.

Модерувала подію Олена Мицько, провідна фахівчиня МІОКу, співкоординаторка згаданого проєкту. На початку заходу вступне слово виголосила Ірина Ключковська, директорка МІОКу. Вона зазначила:

«На жаль, тема бренду України в нашій державі досі (хоч від часу здобуття незалежності минуло вже майже 30 років) не є чітко окресленою. Причиною цього є, зокрема, радянський спадок. Адже Україна після розпаду СРСР є доволі строкатою – постгеноцидною та пострепресивною країною, громадяни якої зазнали важких травм у минулому. Тому сприйнятої скрізь, по обидва боки Дніпра, відповіді на запитання про цілісну ідентичність України дотепер немає. Але ми покладаємо великі надії на юних людей, які з дитинства виховуються в незалежній Україні, і не будуть обтяжені нашими травмами з минулого. Ці діти зможуть дати відповідь. Саме до них ми звертаємося сьогодні, цікавимося думкою тих, хто виростає за нових умов – чи тут, чи за кордоном.

Бренд України – це не зображення, а смисли. Головна їхня мета – об'єднати людей довкола спільних цінностей».

Презентувала умови конкурсу Тетяна Співаковська, заступниця директора з навчально-методичної роботи Української школи в ОАЕ «Софія». Перед тим вона зауважила:

«Я починала працювати над цією темою іще в часи свого викладання на кафедрі маркетингу Київського політехнічного інституту, ставила завдання визначити бренд України своїм студентам. Дуже ускладнювало популяризувати нашу країну те, що частина її громадян, і що найприкріше – молодь зокрема, не поважають її. Багато студентів мріяли виїхати звідси якнайшвидше. Тому я впродовж п'ятнадцятих років працювала над тим, щоб вони побачили Україну в позитивному світлі. І ось, опинившись п'ять років тому в ОАЕ, я та моя родина зіткнулися з браком розуміння тутешніх мешканців, хто ми, українці, і що таке наша країна, чим вона особлива, чим вона цінна світові. Наприклад, моїй доньці вчителька у тутешній школі не повірила, що «Carol of the Bells» – це насправді українська різдвяна пісня «Щедрик» в обробці Миколи Леонтовича, а не американська колядка. Тож ми взяли на себе місію просувати знання про нашу країну тут – з-поміж іншого, на виставках та форумах, організованих владою ОАЕ».

Отже, мета конкурсу – залучити українських дітей з усього світу до творення та промоції образу України в їхніх середовищах. З-поміж завдань, які ставлять організатори, є:

пошук ідей для формування позитивного іміджу України серед різних цільових аудиторій з урахуванням специфіки країн світу й особливостей дитячої та молодіжної аудиторії;

пошук ідей для дитячої та молодіжної культурної дипломатії України у світі;

привернення уваги громадськості в Україні та за кордоном до бренду «Україна», презентація найкращих пропозицій, отриманих під час конкурсу тощо.

До участі можуть зголоситися команди з 3-5 учасників однієї з вікових категорій: 10-14 років або 15-18 років. Участь у конкурсі можуть узяти:

команди, які навчаються в українознавчих школах за кордоном, або є членами патріотичних українських громадських організацій за кордоном;

команди, учасники яких не належать до жодної з перелічених категорій, але проживають за межами України та мають бажання долучитися.

Крім того, до складу команди може входити один учасник з України, якщо команда складається з трьох учасників, або два учасники з України, якщо команда складається з чотирьох-п'ятьох учасників.

Результати своєї роботи команди зможуть подати у формі презентації (напр., у «PowerPoint») чи відеороликів. Членами журі, які оцінюватимуть їх, будуть рівновіддалені від організаторів експерти з галузей маркетингу, економіки, культури. Ці матеріали будуть надані дипломатичним установам й органам державної влади України, а також широко висвітлені в медіях. Їхні творці, діти, будуть нагороджені цінними подарунками.

Наприкінці гості заходу поставили чимало запитань, виявивши неабиякий інтерес до участі в конкурсі.

5. Виставки:

- **«Монументальна Шевченкіана» у стінах Львівської політехніки**

10 березня, з нагоди 206-ї річниці від Дня народження Тараса Шевченка, Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою презентував виставку «Монументальна Шевченкіана» авторства Руслана Теліпського, українського шевченкознавця, громадського діяча, фотографа-монументаліста, волонтера. Виставка включає фотографії 1300 пам'ятників Тарасові Шевченку у більш як 30 країнах світу та в Україні, частина цих світлин представлена на нашій події.

Виставка розгорнута біля Актової зали першого корпусу Львівської політехніки напередодні літературно-мистецького вечора «Шевченко і пісня» поруч із меморіальною таблицею «Свою Україну любіть».

Офіційне відкриття таблиці відбулося у вересні 2019 року. МІОК на чолі з Юрієм Бобалом, ректором Національного університету «Львівська політехніка», та Анною Кісіль, головою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, урочисто відкрили меморіальну таблицю «Свою Україну любіть» під час Першої Міжнародної Асамблеї «Українка у світі: професіоналізм, активізм, традиція». На подію з'їхалися учасниці із 27 країн світу, серед них Рейнелл Андрейчук, перша жінка-сенаторка Канади від провінції Саскачеван, Мирослава Гонгадзе, головна редакторка та очільниця Української служби «Голосу Америки», Анна Кантер, співзасновниця Культурного центру Анни Київської у Санлісі (Франція), Оксана Літинська – альпіністка, яка підкорила найвищі точки шести континентів і розгорнула прапор України на Евересті, народні депутатки України 8-го скликання Оксана Юринець та Оксана Білозір.

Шевченкіана у Львівській політехніці утвердилась на довго. Переконані, що вона буде збагачуватися з кожним роком новими цікавими проєктами.

6. Участь у інших заходах в межах проєкту:

- **Посольство України у Королівстві Норвегія та МІОК: шляхи співпраці**

На запрошення Посольства України у Королівстві Норвегія й особисто Надзвичайного та Повноважного Посла України В'ячеслава Яцюка Ірина Ключковська виступила на вечорі-пам'яті Миколи Радейка, учасника національно-визвольних змагань, творця першої української громади у Норвегії. Організатори приурочили подію до 100-ліття цього визначного українського діяча, лікаря за фахом і патріота України за велінням серця.

Поза всяким сумнівом, захід, засвідчив активну співпрацю Посольства України у королівстві

Норвегія з українськими громадами, яка пройшла свій шлях становлення і зростання. Сьогодні, за словами Ірини Ключковської, «ми бачимо спільнодію, яка дає добрий результат для утвердження іміджу України в цій чудовій доброзичливій країні».

Інтерес Посольства до історії українських громадських організацій – це показник усвідомлення важливості історичних сторінок і жест шани тим, хто своїм життям слугував Україні далеко за її межами; жест удячності постаті Радейка, про якого мало хто знає в Україні.

Ірина Ключковська зазначила, що лише на засадах самоповаги, плекання своєї ідентичності, знання своєї рідної мови та мови країни проживання ми зможемо заявити про свою окремішність, завоювати повагу в чужих середовищах і державі, яка нас, українців, приймає.

У своєму виступі директорка МІОКу розповіла про особистий досвід Інституту у взаємодії з органами влади цієї країни, зокрема про сприяння Посольства Королівства Норвегії в Україні під час реалізації проєкту «Діти емігрантів про себе: Сповіді. Думки. Судження. Біль...», та участь Олава Берстада, Посла Королівства Норвегії в Україні, у презентації виданої спільно книжки.

З великою приємністю Ірина Ключковська згадала про проєкт «Життя – Тобі...», який відбувся за активної участі Міністерства закордонних справ Норвегії та Посольства Королівства Норвегії в Україні, а також про співпрацю з норвезько-українською громадською організацією «Maidan Norway». Очільниця МІОКу розповіла про круглий стіл і презентацію згаданого проєкту у Верховній Раді України, результати яких лягли в основу обговорення нової Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді. Окремо доповідачка відзначила участь у тому заході Йона Елведала Фредріксена – Надзвичайного та Повноважного посла Королівства Норвегія в Україні.

Наостанок Ірина Ключковська висловила глибоку вдячність організаторам і за запрошення бути на події та честь виступити на ній, подякувала Послові України в Норвегії за працю, яка сприяє зміцненню української громади, адже: «Знання своєї історії робить нас сильнішими, а повага до неї ушляхетнює сьогоднішнє та майбутнє».

- **Участь у науковому вебінарі з питань конфліктів і діаспори «Diaspora and Transportation of Homeland Conflicts: Inter-group Dynamics and Host Country Responses»**

2 жовтня, Андрій Яців та Оксана П'ятковська, заступники директора МІОКу, взяли участь у науковому вебінарі з питань конфліктів і діаспори «Diaspora and Transportation of Homeland Conflicts: Inter-group Dynamics and Host Country Responses». Семінар відбувся в закритому режимі в рамках реалізації міжнародного дослідницького проєкту DIASCON (<https://www.diascon.eu/>), що фінансується Академією наук Фінляндії.

Під час заходу команда МІОКу представила діяльність Інституту у сфері співпраці з українською діаспорою, зокрема розповіла про проєкти, покликані поширювати знання про здобутки української діаспори в Україні та світі, налагоджувати комунікацію та співпрацю діаспори з державою Україна, залучати закордонних українців до державотворчих процесів та мережувати українські заклади освіти за кордоном. Також учасники вебінару розповіли про виклики, які сьогодні постають перед діаспорними організаціями, в умовах ведення гібридної війни з боку Росії.

Зважаючи на актуальність і багатосторонність дослідницьких підходів до тематики заходу, учасники вирішили запровадити проведення регулярних міжнародних мультидисциплінарних науково-практичних вебінарів за напрацьованими напрямками та темами.

- **Участь у Міжнародній онлайн-конференції до Дня українського козацтва і Дня захисника України**

На запрошення Посольства України в Республіці Казахстан Ірина Ключковська, директорка МІОКу, та Оксана П'ятковська, заступниця директора МІОКу, взяли участь у Міжнародній онлайн-конференції до Дня українського козацтва і Дня захисника України, яка відбулася 14 жовтня.

Окрім представників української дипломатичної установи в Казахстані, яка виступила організатором Конференції, до заходу долучилися Сергій Винник, Регіональний Віцепрезидент Російської Федерації та Центральної і Західної Азії Світового Конгресу Українців, о. Василь Говера, Апостольський адміністратор для католиків візантійського обряду в Казахстані та Центральної Азії, а також політики та народні депутати казахського парламенту, голови та члени українських громад в Казахстані, науковці, дослідники історії козацтва, представники Міжнародного союзу козаків «Запорізька Січ» та військові.

«Історія України – це історія наших захисників. І сьогодні ми маємо говорити про їхні здобутки, – наголосила Ірина Ключковська розпочинаючи виступ, – а зараз, в умовах гібридної війни, для нас також важливими захисниками українських національних інтересів за кордоном є українські дипломати та українські громади – наша діаспора в Казахстані, з якою ми тісно і активно співпрацюємо уже впродовж багатьох років».

Команда МІОКу ознайомила учасників заходу не лише з історією успішної співпраці з Посольством та громадою Казахстану, але й закликала доєднатися до нових проєктів, які Інститут створює та реалізовує у відповідь на запити світового українства.

Завершуючи виступ, Оксана П'ятковська зазначила: «Попереду ще багато цікавих ідей та проєктів, до яких МІОК запрошує долучатися, адже наше завдання – сприяти єднанню України та українців у цілому світі».

Проведення Конференції стало хорошою нагодою для обговорення історії та сучасності українського козацького руху, а також ознайомлення з діяльністю українських громад в Казахстані, їхніх потреб та можливостей для налагодження співпраці з Україною.

Додаток №6

V. Культурно-мистецькі заходи:

За звітний період організовано та проведено:

- **Проект «Мистецькі прогулянки з МІОКом»**

«Мистецькі прогулянки з МІОКом» – це проєкт про модерну українську культуру, який виконує навчально-освітню функцію. До відео розроблено вправи для вивчення української мови як іноземної, що стануть матеріалом нового навчального посібника з однойменною назвою (для студентів рівня B2- C1). У 2020 році вийшли інтерв'ю з Тарасом Компаніченком, Оксаною Луцишиною, Сестрами Тельнюк, Борисом Гуменюком, Дмитром Білим, Марком Робертом Стехом, Лесею Воронюк. Крім того, укладено текст посібника – він проходить апробацію. Вихід книжки заплановано в новому 2021 році.

- **Ігор Калинець – дітям: зустріч із поетом**

31 серпня, відбулася організована МІОКом до Дня знань онлайн-презентація «Ігор Калинець – дітям: зустріч із поетом», приурочена виходу нової книжки автора, лавреата Шевченківської премії, багаторічного працівника МІОКу. До події долучилися сотні поціновувачів творчості Ігоря Калинця з усього світу.

Книжка «Ігор Калинець – дітям» вийшла в серії видавництва «Апріорі», присвяченій видатним українським поетам різних епох. Під час заходу глядачі довідалися, як створювалися ці дитячі

вірші, коли виникла ідея створити таке видання і як її втілили в життя, а також почули ці поезії з уст читачів-дітей: Софії Гладиш, Ярини Моргаєвої, Злати Солтис, Софії Руснак, Роксолани Темник.

Модерував подію Назар Данчишин, науковець МІОКу, який зазначив: «Дитячі твори Ігоря Калинця ґрунтуються на важливих для виховання темах – любові до прекрасного, патріотизмі, релігійності; ці вірші та казки мають виняткове значення у формуванні світогляду українських дітей».

Ігор Калинець розповів про те, що перші дитячі твори почав писати для своєї доньки Звенислави, потім для онучки Ганнусі, а вже ця новенька книжечка вийшла з присвятою правнукові Теодору. Особливу увагу автор звернув на чудові ілюстрації роботи Вікторії Ковальчук, якими оздоблена книжка. Пан Ігор був зворушений привітаннями з виходом цього видання, які долинали з різних куточків світу – Бельгії, Австралії, Аргентини, Великобританії, Польщі, Японії та ін. Поет прочитав один із віршів, розміщених у цій збірці.

Своїми міркуваннями про дитячу поезію Ігоря Калинця поділилися Данило Ільницький, літературознавець, кандидат філологічних наук; Оксана Галаник, педагогиня, авторка та ведуча радіопередач; Тетяна Пилипець, директорка Львівської обласної бібліотеки для юнацтва імені Романа Іваничука. Всі вони звернули увагу на красу дитячих творів Ігоря Калинця, завдяки якій ті легко набувають відомості серед дошкільнят та школярів.

Приємною несподіванкою для Ігоря Калинця стало долучення до презентації його онуки Ганни Мамчур та доньки Звенислави Мамчур-Калинець.

Резюмуючи зустріч Ірина Ключковська, директорка МІОКу, зауважила: «Ця нова книжка дитячих поезій Ігоря Калинця – це ще одна перлинка для України, для українських дітей».

VI. Інші заходи:

1. Участь працівників у інших заходах

• VII сесія Патріаршого Собору УГКЦ

Блаженніший Святослав, Глава Української греко-католицької церкви, своїм окремим декретом іменував Ірину Ключковську, директорку Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка», членом Секретаріату VII сесії Патріаршого Собору УГКЦ.

Робота триває понад рік. А 21 лютого відбулася зустріч членів оргкомітету та секретаріату Собору, які працюють над програмою та іншими питаннями щодо приготування до проведення заходу.

26–29 серпня 2020 року у Львові відбудеться VII сесія Патріаршого Собору УГКЦ на тему «Еміграція, поселення і глобальна єдність УГКЦ», який скликає Глава і Отець УГКЦ Блаженніший Святослав.

• Онлайн -зустрічі членів секретаріату з главою УГКЦ, Блаженнішим Святославом

9 липня, Ірина Ключковська як член Секретаріату з підготовки Патріаршого Собору Української Греко-Католицької Церкви взяла участь в онлайн-зустрічі членів Секретаріату з Главою УГКЦ, Блаженнішим Святославом. Всецерковний Собор Української Греко-Католицької Церкви на тему «Еміграція, поселення і глобальна єдність УГКЦ» мав відбутися 26–29 серпня 2020 року в м. Львові, але з огляду на пандемію коронавірусної інфекції COVID-

19, його проведення було перенесено на друге півріччя 2021 року. Предстоятель УГКЦ висловив бажання періодично збиратися в онлайн-форматі, щоб і надалі працювати над підготуванням VII сесії Собору. На його переконання, основним моментом діяльності є контакт з єпархіями та екзархатами світу.

Ще однією темою онлайн-зустрічі стало питання життя і діяльності Церкви в сучасних умовах посткоронавірусного світу. Блаженніший Святослав закликав про це роздумувати спільно з синодальною робочою групою з опрацювання Душпастирського плану УГКЦ.

Онлайн -зустрічі з керівництвом НУ «Львівська політехніка» :

• Нарada «міюківців» з ректором Львівської політехніки

14 квітня відбулася нарада колективу МІОКу, на яку було запрошено Ректора Львівської політехніки професора Юрія Бобала.

Звертаючись до працівників МІОКу, Ректор насамперед наголосив, що йому як керівнику важливо вжити усіх застережних заходів для забезпечення життя та здоров'я усіх працівників в умовах пандемії коронавірусу. Юрій Ярославович також ознайомив учасників зустрічі з рекомендаціями Міністерства освіти і науки щодо ведення освітнього процесу в сучасних умовах та з планами вступної кампанії Львівської політехніки.

Ректор привітав колектив МІОКу з Великоднем і побажав усьому колективу міцного здоров'я та успіхів.

Наприкінці Юрій Ярославович подякував Інституту за цю гарну ініціативу та зазначив, що радитиме усім кафедрам Львівської політехніки запозичувати цей досвід від МІОКу.

На початку наради Ірина Михайлівна Ключковська зазначила, що колектив МІОКу вважає за необхідне проінформувати Ректора про роботу Інституту та доповісти своєму керівникові про режим роботи в нових умовах переходу на дистанційну форму. «Нам важливо, – сказала Ірина Михайлівна, – щоб ректор почув про наші здобутки, нові напрями і проекти, які Інститут напрацював протягом місяця роботи в умовах карантину».

Загальні стратегічно-планувальні наради в онлайн-режимі Інститут проводить двічі на тиждень за участю всіх працівників, а також додатково щодня відбуваються наради в межах робочих груп, які створені для реалізації проєктів МІОКу.

Координатори проєктів коротко ознайомили Ректора з нашою діяльністю. Так, Оксана П'ятковська, заступниця директорки, розповіла про наукову роботу Інституту, зокрема про виконання наукових планів працівниками та завершення роботи над звітом соціологічного дослідження «Молодіжний громадський активізм українських мігрантів у країнах ЄС» – аналітичним документом, що матиме важливе прикладне значення не лише для науковців чи експертів, але й для широкого кола фахівців та представників державного і громадського сектору (обсяг 100 сторінок).

Продовженням дослідницької роботи Інституту у сфері міграційних процесів є проведення соціологічного дослідження «Українці Південно-Африканської Республіки: ідентичність, суспільство, майбутнє».

«Соціологічне дослідження українців у ПАР проводиться вперше в Україні та й у світі загалом. Цей проєкт був підтриманий Міністерством закордонних справ України і ми реалізуємо його спільно з нашими партнерами – Українською Асоціацією в ПАР. Його метою є з'ясування особливостей українських мігрантів, осіб українського походження та їхніх об'єднань у ПАР задля виявлення потенціалу співпраці між Україною і українцями, які там мешкають», – наголосила Вікторія Гойсан, соціологиня МІОКу.

Команда українців Інституту також коротко представила здобутки щодо реалізації низки освітньо-просвітницьких проєктів. Реалії сьогодення ще більше доводять актуальність розробки навчальних цифрових матеріалів. Так, в Інституті вже створено робочу групу, яка

працює над розробкою відеокурсу з української мови як іноземної для рівня A1 (відповідно до Стандартизованих вимог до рівнів володіння українською мовою як іноземною A1 – C2). Члени групи уже розробили структуру навчального курсу, структуру уроку та працюють над мовним матеріалом.

Ще одним інноваційним проєктом МІОКу, який призначений для викладачів українознавчих студій у вищих навчальних закладах та для педагогів українських суботніх і недільних шкіл у світі, є робота над створенням порталу «Український освітній всесвіт: інтерактивна карта українознавчих вищих студій та шкіл у світі». Ідея порталу народилася у середовищі українських освітян світу під час Першого світового форуму українознавчих шкіл, який відбувся у Львівській політехніці у 2018 році.

«Портал стане першим майданчиком для співпраці в онлайн-режимі, дозволить спільно створювати матеріали для роботи зі студентами та учнями. Окрім того, інтерактивна карта – це перший, так би мовити, реєстр українознавчих установ у світі. Кошти для старту цього проєкту ми зібрали на краудфандинговій платформі StartEra від TechStartUp School. Зараз ми працюємо над систематизацією інформації про українознавчі студії при університетах світу, налагоджуємо із ними комунікацію, а також розширюємо базу контактів із українськими суботніми та недільними школами», – зазначила координаторка проєкту Олена Мицько.

Крім цього, працівники розповіли про успішну підготовку до друку підручника з української мови як іноземної «Ключ до України: міста і люди» (рівні B2 – C1), усі матеріали якого апробовані в закордонних закладах освіти та українських університетах, в яких навчаються іноземці, а також відеопроект про модерну українську культуру «Мистецькі прогулянки з МІОКом», який є логічним доповненням до підручника.

МІОК також долучається до виконання Постанови Верховної Ради України «Про відзначення 150-річчя від дня народження Лесі Українки» та готує кілька освітньо-просвітницьких проєктів, присвячених видатній українській письменниці, зокрема це «Образки з Лесиноного життя» та «Леся – Українка. І Ми – Українці».

Цьогоріч Інститут утринадцяте проводитиме літню школу україністики «Крок до України», на яку вже зареєструвалося 25 студентів з 11 країн: Швейцарії, Аргентини, Німеччини, Польщі, Нової Зеландії, Литви, Румунії, Туреччини, Фінляндії, Білорусі та Лівану. Для популяризації літньої школи працівники ведуть активну промоційну діяльність: здійснюють розширену розсилку в соціальних мережах, створюють тізери, працюють над розробкою сайту Літньої школи та ін. Користуючись нагодою, Андрій Яців, заступник директорки МІОКу, презентував Ректору англomовну версію відеотізера школи.

Не оминули увагою і питання проведення масштабного заходу – Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?» – дуже важливого заходу, що спрямований на обговорення актуальних мовних питань. Політехніка стане майданчиком для формування сучасного гуманітарного дискурсу.

«Ми хочемо, щоб до Львівської політехніки приїхали відомі громадські діячі та науковці. Спеціальною гостею буде Оксана Пахльовська. У Бієнале візьмуть участь В. В'ятрович, В. Портников, П. Гриценко, владика Борис Гудзяк, науковці з Альбертського університету, Віденського університету, Інституту східних мов і цивілізацій (Франція), викладачі-україністи з університетів Німеччини, Польщі, Угорщини, Болгарії, Кореї тощо. До участі у Бієнале також зареєструвалася значна кількість науковців та викладачів з України», – повідомила координаторка проєкту Оксана Трумко.

Попри карантинні обмеження МІОК продовжує плідну співпрацю із зарубіжними партнерами: у рамках співпраці зі Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій Інститут долучився до організації та проведення XXXII літературного конкурсу імені Марусі Бек «Що можу я, українка III тисячоліття?»; поповнив свою колекцію цінних книг від української діаспори, зокрема книгами з Канади, виданими в першій половині XX століття; активно

спілкується та налагоджує контакти з іншими організаціями, планує подальші відкриті заходи.

- **Онлайн-зустріч проректорки Львівської політехніки з працівниками МІОКу**

29 квітня, відбулася онлайн-зустріч проректорки Львівської політехніки з науково-педагогічної роботи та стратегічного розвитку Лілії Володимирівни Жук із командою Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою.

Лілія Володимирівна насамперед подякувала Інституту за таку ініціативу МІОКу та зазначила, що сьогодні для усіх нас карантин – нагода створити те, на що не було часу, удосконалити те, для чого бракувало натхнення чи можливостей.

На початку зустрічі Ірина Ключковська, директорка МІОКу, наголосила, що спілкування з Лілією Жук, як і спілкування з ректором Львівської політехніки, яке відбулося раніше, – важлива частина внутрішньої комунікації Університету. Також Ірина Михайлівна зазначила: «Умови, в яких ми перебуваємо, оцінюємо не як проблему, а як нові можливості. Прагнемо бути стійкою організацією, для якої завданням є не лише повернутися на докризові показники, а бути здатною до змін, до трансформацій, тобто імплементувати «в структуру ДНК» МІОКу такий спосіб мислення і дій, який дасть зробити великий ривок вперед. Щоб слово «вперше», яке так часто звучить в оцінках нашої діяльності, стосувалося усіх напрямів нашої роботи».

Працівники МІОКу розповіли Лілії Володимирівні про переформатування стратегічних завдань, накреслених на 2020 рік, ознайомили зі змінами у стилі й форматі роботи Інституту та з адаптацією значної частини публічних заходів до режиму онлайн.

У відповідь на виклики часу з'явилися нові інноваційні проекти МІОКу, як-от: вебіари для закордонних шкіл та веб-портал «Український освітній всесвіт», які дадуть можливість не лише успішно реалізовувати співпрацю зі стратегічними партнерами Інституту та Львівської політехніки, але й залучити нових.

На завершення розмови Лілія Жук підсумувала: «Кожен інститут має свою специфіку, а ваша найголовніша специфіка – це ваші ставлення, результат, аура, яку генеруєте. У Стратегії Національного університету «Львівська політехніка» записано: «Єдиний спосіб зробити щось добре – любити те, що ви робите». Я думаю, що це якраз про МІОК!».

Проректорка також зазначила, що живого спілкування неможливо замінити, тому побажала колективу Інституту міцного здоров'я та висловила сподівання на якнайшвидшу зустріч офлайн.

- **Зустріч працівників МІОКу з проректором Львівської політехніки Павлом Жежничем**

Напередодні масштабних міжнародних заходів, які у зв'язку з карантином відбудуться онлайн, колектив МІОКу зустрівся на платформі Zoom із Павлом Жежничем, доктором технічних наук, професором, проректором з науково-педагогічної роботи та інформатизації НУ «Львівська політехніка». У такий спосіб Інститут продовжив уже традиційні в нових умовах онлайн-зустрічі та наради з керівництвом Політехніки.

У розмові з «міюківцями» д-р Павло Жежнич дав цінні поради та настанови щодо оптимізації роботи в режимі онлайн, особливо наголосивши на тому, як убезпечитися від форс-мажорних обставин під час майбутніх заходів.

Ірина Ключковська, директорка МІОКу, зазначила: «Під час карантину Інститут досить швидко адаптувався до нових реалій, набувши нового досвіду комунікації та організації повсякденної роботи. Ми швидко вийшли на широку аудиторію у світі і вже проводимо великі заходи онлайн. Так, 25 червня відбудеться промоційна панель Бієнале «Українська мова у

світі: відступ чи поступ?», на яку вже зареєструвалися учасники з понад 30-и країн. У липні презентуємо відкриту зустріч з ініціаторами проєкту «Анна Київська» (Франція), а також чергову Міжнародну літню школу україністики «Крок до України» (з 13 по 26 липня), яку вперше проведемо через інтернет. А це, ніде правди діти, вимагало значних зусиль нашого колективу».

Наприкінці зустрічі Павло Жежнич подякував МІОКу за якісну роботу, яку Інститут виконує, незважаючи на нові глобальні труднощі, та побажав успіху на майбутніх заходах: «Приємно, що ви активні. Захоплює, що Ви не злякалися несподіваних викликів, а освоїли нові можливості. Ви – приклад для інших інститутів Політехніки».

- **Участь працівників у різноманітних курсах підвищення кваліфікації**

З метою підвищення кваліфікації, удосконалення вмінь та різних навичок працівники МІОКу пройшли курси і отримали сертифікати:

О. В. Галайчук за успішне завершення курсу «Ораторська майстерність» від LOGOS;

О. С. Мицько за успішне завершення курсу з англійської мови рівень Pre-Intermediate від English School (21 жовтня);

О. С. Мицько за успішне закінчення курсу «Інтернет-медіа» від Київського національного університету ім. Тараса Шевченка через платформу масових відкритих онлайн курсів Prometheus (30 травня);

О. С. Мицько за успішне закінчення курсу «Медіашкола «НВ» через платформу масових відкритих онлайн курсів Prometheus (12 травня);

Ю. В. Марусик прослухав вебінар «Демонстрація, аналіз та оцінка наукового доробку науковця» від Clarivate (9 липня);

Ю. В. Марусик за успішне закінчення курсу «Навчаймось вчитись: потужні розумові інструменти для опанування складних предметів», загалом 30 годин та отримав 1 кредит ЄКТС від Університету Окленда через платформу масових відкритих онлайн курсів Prometheus (15 квітня);

Ю. В. Марусик за успішне складення іспиту з «Основ цифрового маркетингу» (26 травня) Google Digital Workshop;

Ю. В. Марусик за участь у тренінгу «Перші кроки у Scopus» від Марини Назаровець, Bright Talk (22 жовтня).

- **Підписання Договору про співпрацю між МІОКом та кафедрою соціології Львівського національного університету ім. І. Франка**

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» підписав договір про співпрацю з кафедрою соціології історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

Угода між сторонами укладена з метою вдосконалення комунікацій між інституціями задля створення єдиного інформаційно-комунікативного та науково-освітнього середовища.

Співпраця передбачає організацію проходження виробничої практики студентів; підтримку проведення спільних соціологічних досліджень, наукових та науково-практичних заходів; залучення фахівців, науковців, викладачів та студентів до участі у заходах сторін.

Від історичного факультету ЛНУ ім. Івана Франка договір підписав декан, доктор історичних наук, професор Степан Петрович Качараба, від МІОКу – директорка, кандидатка педагогічних наук, доцентка Ірина Михайлівна Ключковська.

Впевнені, що підписана угода продовжить плідну багаторічну співпрацю між інституціями!

• Керівництво перекладацькою практикою

Заступниця директорки МІОКу, Оксана П'ятковська здійснювала керівництво перекладацькою практикою студентів Інституту гуманітарних та соціальних наук, спеціальність міжнародна інформація групи МІ – 41, шість осіб, які з 07 по 26 вересня проходили перекладацьку практику на базі МІОКу. Перекладацька практика є важливою ланкою в системі підготовки спеціаліста до практичної діяльності, яка надає студентам можливість застосовувати у практичній діяльності знання, здобуті у результаті вивчення теоретичних курсів з перекладознавства і порівняльних дисциплін, а також практичні знання і навички, здобуті на заняттях з практики перекладу. Під час практики п.П'ятковською було роздано завдання перекладу текстів з української на англійську та з англійської на українську мову на тему міжнародної міграції та діаспори. Постійно надавалися студентам консультації, а наприкінці практики перевірено словники спеціальних термінів з коментарями та спеціалізованих текстів та підписано звіти про проходження перекладацької практики і оформлено усі необхідні документи.

VII. Співпраця зі ЗМІ:

Протягом року працівники Інституту взяли участь у теле передачах:

• «Українці у світі» на ТРК «Першому Західному» – 5 ефірів

- ✓ «Українці в Південно-Африканській Республіці» (15 лютого, П'ятковська О.)
<http://1zahid.com/projects/ukrainians-in-the-world/ukrayintsi-v-pivdenno-afrykanskiy-respublitsi/>
- ✓ «Українці на Канарських островах» (29 лютого, Горда О.)
<http://1zahid.com/projects/ukrainians-in-the-world/ukrayintsi-na-kanarskyh-ostrovah/>
- ✓ «СФУЖО» (6 березня, І. Ключковська, А. Яців) <http://1zahid.com/projects/ukrainians-in-the-world/svitova-federatsiya-ukrayinskyh-zhinochyyh-organizatsij/>
- ✓ «Карантин і шкільництво у діаспорі » (6 червня, І.Ключковська)
<http://1zahid.com/projects/ukrainians-in-the-world/karantyn-i-shkilnytstvo-u-diaspori/>
- ✓ Українці південної півкулі (20 червня, О. П'ятковська)
<http://1zahid.com/projects/ukrainians-in-the-world/ukrayintsi-pivdennoyi-pivkuli/>

• « 5 канал» передача «ІнфоДень» – 2 ефіри

- ✓ «Український активізм в Європі (Ю. Марусик, 26 червня) <http://miok.lviv.ua/?p=18160>
- ✓ Чи вдасться відстояти українську мову в Україні та світі? (Ірина Ключковська 7 липня)
https://www.youtube.com/watch?v=u1OBmUbww-E&feature=youtu.be&fbclid=IwAR37P921t_NyLWJDho9aPjuK9LFLkejkq-4OyJ8_90Tt4O-CIXbikGdqr4U

• Сюжет Центру Медійних комунікацій НУ ЛП- 1сюжет

Якою мовою ви найчастіше користуєтесь в Інтернеті? (27 лютого)
https://www.youtube.com/watch?v=KgOPjs6CwSg&fbclid=IwAR1HJA-Xfx48eK8iMqZz3EmXKz8NJHWJ1e8C1WhQNgGmwoQ_4DK1N7omYFE

Участь у радіопередачах: 3 ефіри

- **Українське радіо. Львів.**
«Що можу я, українка третього тисячоліття?» (13 лютого Н. Мартинишин)
<https://www.facebook.com/lida.stanitska/videos/2685548878194779/>
- **Українське національне радіо. Програма «Ранковий формат» (1 травня, І. Ключковська)** <http://www.nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2481313>
- **Радіо Промінь Програма «Ранок Про»** Тема Український активізм у Європі (22 червня, І.Ключковська) <http://www.nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2525830&fbclid=IwAR1qiO9UWwbAGhLr8j9sEevX5mvLWixuOhHcXS6UGWMuLmWvqbaUF>
- **Статті про нас у друкованих ЗМІ:**
Щоденна всеукраїнська газета «День» (13), Український тижневик у Польщі «Наше слово» (1), Освітній студентський тижневик «Аудиторія» (1), Журнал «Українська культура» (1), Газета «Слово Просвіти» (1).
- **Статті про нас в інтернет ресурсах:**

Сайт української діаспори «Стожари» (23 інф.), Мультимедійна платформа іномовлення України «Укрінформ» (41), «МІСТ» тижневик для українців усього світу (4), CRCMedia новини європейської діаспори (2), «Свобода» газета української діаспори (1), UKRRAIN Український дощ (5), Gazeta.ua (2), UA ZMI (2), Сайт «Український погляд» (8), Сайт «Еспресо» (1).

Окрім того, протягом року нами було подано у Єдине вікно Львівської політехніки -105 інформацій про нашу діяльність.

Вийшли інформаційні бюлетені МІОКУ:

1. Нові відповіді на нові виклики – інформаційний бюлетень МІОКу. Число 1. Карантинний випуск 2020 р.

Опинившись у форсмажорних умовах, ми використали карантинний час, аби трансформувати труднощі в нові можливості. Нам вдалося досягти найвіддаленіших країн, зайти в нові регіони планети, встановити контакти з українськими громадами Азії, Африки, Нової Зеландії, розпочати нові цікаві дослідження. Ми активно готуємо нову платформу для подій у Львівській політехніці, коли життя увійде у свій звичний триб.

Нам також, як і вам усім, довелося багато вчитися, освоювати нову форму роботи онлайн, вивчати нові платформи і шукати оптимальних рішень.

2. Відповіді МІОКу на нові виклики- інформаційний бюлетень. Випуск 2. Серпень – грудень 2020 р.

МІОК продовжує роботу в нових і складних умовах, системно реалізуючи цілі і завдання, визначені у Стратегії Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою, а саме: працюємо для вивчення української мови як іноземної (УМІ) заради популяризації її у світі; досліджуємо специфіку сучасних міграційних процесів; створюємо комунікаційні платформи для налагодження співпраці між українцями за кордоном та українцями в Україні. Здобуваючи авторитет у світі через створені якісні інноваційні продукти та проведені на високому рівні міжнародні заходи, зміцнюємо власну суб'єктність та утверджуємо імідж Львівської політехніки як сучасної модерної вищої школи, яка знаходить адекватні відповіді на сучасні виклики.

VIII. Робота технічного відділу

Працівники відділу протягом року:

1. Перевстановили операційні системи відповідно до вимог використання ліцензійного програмного забезпечення.
2. Підключили комп'ютери до робочих місць для нових працівників.
3. Здійснювали поточний ремонт та обслуговування комп'ютерної та офісної техніки.
4. Модернізували сервер для збільшення простору призначеного для файлового сховища.
5. Провели аналіз програмного забезпечення всієї комп'ютерної техніки МІОКу.
6. Розробили дизайн зображень логотипів, інформаційних банерів для проведення заходів МІОКу та публікацій в соціальних мережах МІОКу, а також макетували та друкували афіші, запрошення, програми, сертифікати, грамоти, дипломи, подяки для таких подій, а саме:

Бієнале «Українська мова у світі: відступ чи поступ?»;

Дискусійної панелі «Українська мова у світі: імпульси з України»;

Презентації-дискусії «Українська мова: шлях у незалежній Україні»;

Вебінару-презентації «Мова – ключ до України»;

Міжнародної онлайн-конференції «Україно-польські міжмовні, міжкультурні та освітні зв'язки»;

Семінару «Українська в мережі: дискусія» з нагоди міжнародного дня рідної мови»;

Вебінару «Портал «Крок до України»: навчальні ресурси для вчителів на допомогу дистанційного навчання»;

Вебінару «Навчальний проєкт «Образки з Лесиноного життя»;

Онлайн-зустрічі колективу МІОКу з регіональною віцепрезиденткою СКУ Наталією Пошивайло-Таулер;

Онлайн-зустрічі «Чому культурна дипломатія – це важливо? Досвід українців Франції» з Вікторією Делленжер, співзасновницею Центру Анни Київської у Франції;

Вебінару із презентації навчального курсу «Родзинки дипломатії» від Надзвичайного і повноважного посла України у державі Кувейт Олександра Балануци;

Інтерактивної майстерні Ярини Ключковської «Герої, дракони і сила наративу: як завойовувати уми й серця за допомогою історій»;

Вебінару «Підручник з української мови як іноземної (B2–C1) «Ключ до України: міста і люди»;

Онлайн-презентації «Український активізм у Європі: результати дослідження»;

Круглого столу «Віртуальний відкритий простір «Українці Африки: горизонти спільного зростання»;

XXXII Міжнародного літературного конкурсу ім. Марусі Бек «Що можу я, українка III тисячоліття?»;

Онлайн-події «Перспективи викладання української мови як іноземної»;

Вебінару «Як взяти участь у міжнародному конкурсі «Бренд Україна: творимо разом»;

Презентація «Європейський шлях українця: Михайло Паращук»;

Зустрічі- презентації «Ігор Калинець – дітям».

7. Для проведення XIII Міжнародної літньої школи української мови і культури «Крок до України» онлайн було зроблено:

дизайни обкладинок для соціальної мережі, інформаційного листа відкриття та закриття літньої школи, різні зображення постів для публікацій в соціальних мережах МІОКу;

сертифікати та програми в тому числі сертифікати на знижки;

афіші і пости для дискусійних клубів із Миколою Ступінським, Анастасією Василик, Назаром Савком, Лесею Воронюк.

8. Макетування та друк збірників матеріалів конференцій та досліджень:

Дослідження «Молодіжний громадський активізм українських мігрантів у країнах ЄС»;

VI Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова у світі»;

Дослідження «Українці Південно-Африканської Республіки; суспільство, ідентичність, майбутнє».

9. Макетування інформаційних бюлетенів МІОКу:

«Нові відповіді на нові виклики» – інформаційний бюлетень МІОКу. Число 1. Карантинний випуск 2020;

«Відповіді МІОКу на нові виклики» – інформаційний бюлетень. Випуск 2.

10. Зверстано та проілюстровано усі розділи, створено дизайн обкладинок, проведено додрукарську підготовку макетів підручників:

«Ключ до України: міста і люди» (частина 1, частина 2);

«Образки з Лесиноного життя».

11. Намалювали ілюстрації до відеоролика для проєкту «Леся – Українка – Ми Українці».

12 Розробили макет та промоційний буклет МІОКу і надрукували.

13. Розробили макет листівки – вітання з Воскресінням Христовим та Різдвом і Новим роком для розсилки та розміщення у фейсбуці і на нашому сайті.

14. Для презентації Порталу «Український освітній всесвіт (інтерактивна карта та форум українознавчих освітніх закладів) розроблено:

лого порталу;

інформаційні листи;

заставки вищих навчальних закладів і шкіл.

15. Здійснено сканування та переведення в форм Word матеріалів до книжки «Цінності та чесноти устами великих» (Любомир Гузар, Андрей Шептицький).

Загальна кількість заходів МІОКу за 2020 рік

Підручники: – 3

Бюлетені про нашу діяльність: – 2

Стратегія МІОКу: – 1

Дослідницькі проєкти: – 3

Заходи в рамках Бієнале: – 3

Конференція: – 1
 Семінари, вебінари: – 5
 Круглий стіл: – 1
 Презентацій: – 4
 Сесії стратегічного планування: – 2
 Літня школа: – 1
 Дискусійні клуби: – 4
 Зустрічі: – 15
 Зустрічі з керівництвом Політехніки: – 3
 Конкурси: – 2
 Виставки: – 2
 Участь працівників у інших заходах: – 9

Всього - 61 захід

В т.ч. заходи за участю міжнародних учасників:

- В рамках Бієнале презентація- дискусія – 3
- Конференції – 1
- Вебінари – 6
- Круглий стіл – 1
- Літня школа – 1
- Зустрічі – 10
- Сесія стратег. планув. – 2
- Конкурси – 2
- Презентації – 4
- Участь у ін.заходах працівників МІОКу – 6

Всього - 36 заходів